

سیاست و
سیاسی

زندگانی

ارگان رسمی جامعه جوانان شرق کوردستان و
اتحادیه زنان جوان شرق کوردستان

سال نهم، شماره سی امین، آذر و دی ۱۴۰۲

نشریه ایدئولوژیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

اصرار بر سوسیالیسم اصرار بر انسان بودن است

ژیله‌مۆ

به معنای اخْگَر زیر خاکستر است.

ارگان رسمی جامعه جوانان شرق کوردستان KCR
و اتحادیه‌ی زنان جوان شرق کوردستان YJCR
شماره سی مین، سال نهم، آذر و دی ۱۴۰۲
نشریه ایدئولوژیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی
این شماره را به شهید آرین آرتقدیم می‌نماییم.

فەھرۇست

سخن جوان	١
رهنمود رهبر آپو (واقعیت رهبری، واقعیت تحلیل ڈانواده است)	٢
پیام کوردیناسیون جامعه جوانان شرق کوردستان	٦
شیلان ساریا	١١
هیزش بەرخۆدان	١٦
زیلان پەپوله	٢٠
هیزما سنه	٢٥
کاویان کامدین	٣٢
صبا	٣٧
نامه ای از شهید باهوز سنه	٤١
BERXWEDANIYA JIN	48
VEJÎN JÎYAN	

سخن جوان

های مهم دشمن هستند که هر جوانی را از اراده و جسارت تهی کرده و به زندگی کارمندوار، لمپن و یا بازاری تبدیل می نماید. در این میان نخستین هدف مشترک هر دو، تهی کردن زنان و جوانان از هر نوع احساس انقلابی‌گری می باشد. با مجازی سازی زندگی جوانان جامعه، تصویری از یک زندگی ساخته را تبلیغ کرده و سعی در فراهم کردن دنیای خیالی برای ما هستند هر نوع تغییری به مثابه نابودی برایشان قد علم کرده است. در این میان ما جوانان با روحیه ای سرشتی و تاریخی خود هر زمانی به بازی های آنان قانع نشده و در پی دگرگونی هستیم. با روپرتو شدن به نقش تاریخی و هویت جوان خود حس کین و نفرت و انتقام در برابر سیستمی که ما را به درجه ای تنزل کرده که تنها در قاپی چهار گوش محدود کرده است. روزنه امیدی برای ادامه دهنده راه شیهدان و همچنان درک روح آپویی می باشد. روحی که نشان از عصیان و بعدها مرحله بزرگی از انقلاب که در برابر خفقان و نسل کشی هویت کورد و سپس زنان و جوانان بود، تولد روحی که در همه خلق کورد و بخصوص زنان و جوانان ندای جسارت و اراده را بازآفرید و توانست تا الان تعريفی از خود داشته باشیم. چنین روحی زمینه تولیدی دوباره از هویت جوانی و شناخت جهانی از اراده می باشد که با حس انتقام در پی بازآفرینی زندگی ای آزاد با فکر رهبر آپو می باشد. ما به عنوان جوانان شرق کوردستان و ایران با افقی از پیروزی و پیشاهمگی برای ایجاد جامعه ای دموکراتیک و آزاد، مسئولیت تاریخی داریم که در راستای ادای دینی به همه کسانی که جان خود را برای این هدف ادا کرده اند، داریم.

دشمن با برجسته سازی غریزه جنسی و کالایی کردن آن نیرو، انرژی و خواسته عصیان‌گری جوانان را به مانند برکه آب گندیده خفه می کند.

با نزدیک شدن به سال جدید و همچنین پا گذاشتن به سال نو میلادی تغییر تحولات با سرعتی رعدآسا در حال جریان هستند. با این وجود همچنان بحران های اقتصادی، اجتماعی، جنسیتی و محیط زیستی در حال رسیدن به دورترین روستاهای به دور از صنعتی شدن و مدرنیته سرمایه داری است. بحران هایی نه تنها در چارچوب ساختار های جامعه بلکه در سطح فرد و هویت نیز رخنه کرده است. مدرنیته کاپیتالیستی با گستراندن چنبره لیبرالیسم عمیق در خانه به خانه از طریق فضای مجازی و ابزار های اغواکننده خویش تک تک افراد را بدون محدودیت سنی درنوردیده است. در تلاش است تا دنیای هر فردی که مملو از معنویات، احساسات جمعی بوده را به سطحی مینیمال و ارزان در چارچوب سایه اگویسم تنازل دهد. دشمن با برجسته سازی غریزه جنسی و کالایی کردن آن نیرو، انرژی و خواسته عصیان‌گری جوانان را به مانند برکه آب گندیده خفه می کند. همچوار با سلطان فردگرایی، ذوب فرهنگی و هجوم ذهنی و فیزیکی رژیم اشغالگر ایران نیز، به مانند دسته کلنگی به کمک یکدیگر آمده تا بر سر ما جوانان فرود آید. ترس و بی ایستار کردن و بی امید کردن جوانان از تاکتیک

راهنمود رهبر آپ

واقعیت رهبری واقعیت تحلیل خانواده است

برگفته از کتاب انقلاب اجتماعی
و زندگی نوین

вшرده‌ترین و گسترده‌ترین نهاد خانواده بی‌نفس مانده‌اند. این دو اصطلاح خانواده و خاک تا بگویی با یکدیگر در رابطه و تضاد هستند. به اندازه رابطه ناگسستی‌شان، اختلاف هم در میان شان وجود دارد. تمامی فعالیت و نهادهای اجتماعی دیگر نیز به‌شکلی مثبت و بسیار شدید بسته به تحول این دو می‌باشند. هیچ رشد اقتصادی، هنری، قانونی و از همه مهم‌تر رشد سیاسی و نظامی، بدون استقراریابی و درآمدن به صورت بخشی از قطعه‌خاکی معلوم و گروه‌های خانوادگی هرگز صورت نمی‌گیرند. بدین منظور بایستی ابتدا از قطعه‌خاکی مشخص فشرده گشته و یک نهاد اجتماعی به نام خانواده رشد داد، حتی این همچون بنیادی انکارناپذیر در پیش‌رویت

تحقیق‌بخشیدن ساختاری اجتماعی به خانواده‌ای آزاد در کوردستان، باید درآمیخته با نهاد خانواده بر روی آن کار صورت گیرد. موجودیت اجتماعی تا بگویی به موجودیت خانواده پیوند خورده است. بنیان دیگر موجودیت جامعه، خاک است. این درآمیخته با قطعه‌خاکی مشخص صورت می‌گیرد. یکی از خصوصیات اصلی جامعه، مستقرشدن و درآمیختگی با یک قطعه‌خاک و بدین‌گونه رشدیافتن‌اش است. یعنی پیشرفت نه بدون خاک و نه بدون خانواده روی نمی‌دهد. اما در تاریخ، اشکال بسیار متفاوتی به‌خود گرفته‌اند.

برای مثال؛ در روزگار امروز، جوامع در سایه ملی‌گرایی شدید و سخت در درون قطعه‌خاکی به نام وطن، در

تا خانواده پلوگامی و منوگامی خانواده بزرگ و کوچک، گونه‌های خانواده مردسالاری همچون خانواده گسترده و خانواده چندزنی، اشکال جدآگاههای داشته است. کار ما این نیست که این‌ها را مورد بررسی قرار دهیم. کسی که علاقه داشته باشد، به آسانی می‌تواند درباره این گونه‌های خانواده تحقیق انجام دهد و معلومات جمع‌آوری نماید. لازم است بیشتر به واقعیت خانواده در کوردستان پپردازیم. آشکار است که تا زمانی این خانواده را تجزیه و تحلیل ننماییم، نه آزادی و نه هیچ پیشرفت سیاسی، نظامی و اقتصادی دیگری بوجود نمی‌آید. زیرا تضاد اصلی کورد بسته به تضاد خانواده است. لذا تا وقتی که خانواده تحلیل نگشته و در مسیر صحیح‌اش قرار نگیرد، هرگز شخصیت کورد اصلاح نمی‌گردد. بزرگترین گره کور، تنگ‌نظری و بن‌بست در واقعیت کورد، خانواده می‌باشد. می‌توان تحقیق بسیار موشکافانه‌ای بر روی این انجام گیرد که چه چیزی به درازای تاریخ، راه را بر چینیں وضعیتی در خانواده هموار ساخته است. اما می‌توان در اختلاف میان خاک و خانواده به دنبال علل اصلی بگردی. جغرافیاهايی که گردهمایی در آنها روی داده، اما به میهن تبدیل نشده، راه را بر تحول اشتباه یا به عبارتی دیگر، راه را بر گره کور بودن خانواده هموار می‌سازد. وقتی گردهمایی بر روی یک جغرافیا با رشد اجتماعی درهم نیامیزند، خانواده در خود فرو شکسته و منحرف می‌گردد؛ هر چقدر که بیشتر

قرار می‌گیرد. ولی خانواده‌گرایی افراطی، بر سر راه ژرف‌شدن در معنای خاک مانع ایجاد می‌کند. به لحاظی دیگر، می‌توانیم بگوییم اگر ژرفایی مسنجم در معنای خاک صورت نگیرد، خانواده نیز رشدی بسیار ناسالم خواهد داشت. یا اینکه اگر به شیوه‌ای درست و سالم، خود را به مسئله خاک پیوند ندهی، خانواده‌ات رشد سالمی نخواهد داشت. در عرصه‌های دیگر مثل اجتماعی و اقتصادی، اگر پیشرفت صورت گیرند، آنها نیز معنایی خواهند یافت.

می‌توان بطور مفصل از این بحث نمود که در طول تاریخ، چگونه در اشکال گوناگون اجتماعی، گردهمایی بر روی خاک صورت گرفته و خانواده چگونه بوجود آمده است. یعنی تاریخ خانواده با

**تا وقتی که خانواده تحلیل نگشته
و در مسیر صحیح‌اش قرار نگیرد،
هرگز شخصیت کورد اصلاح نمی‌
گردد. بزرگترین گره کور، تنگ‌نظری
و بن‌بست در واقعیت کورد، خانواده
می‌باشد**

خانواده کلان آغاز گشته و تا خانواده دوهمسری امروزی‌مان رسیده است. از همان خانواده مادرسالار

نیز، شاید هم تلاشی جهت متوقف ساختن این محرومیت‌مان از میهن و جامعه باشد که به درازی تاریخ بوده و در امروزمان هم وجود دارد. ولی این نیز راه را بر تحولی برعکس گشوده، یعنی هر چه زمان می‌گذرد، اوضاع وحشت‌ناکی همچون بریدن از خاکی که در آن گرد هم آمداییم، از هم پاشی و ریزش و استگی‌های اجتماعی به میان می‌آیند. اگر بگوییم از این حیث، معضل خانواده، معضل اصلی اجتماعی کورد است بجا می‌باشد. در جهای دیگر دنیا نیز تضاد اصلی وجود دارد، نزد ما در ظاهر آنچه دیده می‌شود، معضل استعمار است اما

منحرف شده، عاری از معنا گشته و همراه با بی‌معنابودنش، تداومش از روی تحول اجتماعی دچار انحراف و حتی از هم پاشیدگی می‌شود؛ به لحاظ خاک و جغرافیا نیز پدیده محرومیت از میهن را به همراه می‌آورد. برای جلوگیری از این است که به این شدت، خانواده را مورد انتقاد قرار می‌دهیم. نمونه خانواده‌ای داریم که تا بگویی عاری از معنا بوده، برای هیچ‌یک از دردهای مان درمان نشده و سرچشم‌هه اصلی دیوانگی و بی‌مسئولیتی‌های مان است. در هم‌شکستن و فروپاشاندن شخصیت کورد درآمیخته با این انحراف یافتگی خانواده به میان

آنچه در اساس، این رازنده نگه داشته، ژرف ساخته، نیرو بخشیده و محیط روحی ضعیفی برمی‌سازد،

آمده است. هر چقدر انتقاد شدید از خانواده‌گرایی اشتباه باشد

ژیله موه ۳۰

نشریه ایندی‌لاینیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

در وضعیت داغ به دل است. در معنای کلاسیک نیز پی بردم که این مرد چندان به مرد ملل دیگر شباht نداشته و برخی جوانب بسیار متمازی دارد. مردی که تحت تأثیر نظامهای سرکوبگر است تمام تلخی‌های تحمیل شده را بر سر زن و بچه‌اش درمی‌آورد. خیلی عجیب است، می‌خواهد سرچشمme همه محبتش را در اینجا بیابد؛ یعنی هم کتک کاری کرده، هم دوست داشته و هم اشک می‌ریزد. شخصیتی بسیار ناهم‌ساز که می‌خواهد دوست بدارد، می‌کشد؛ در طرز دوست‌داشتنش، کشتن وجود دارد. این برخورد را در برابر فرزندانش نیز دربرمی‌گیرد. این نوع مرد را بسیار بیچاره دیدم. آنچنان که تحلیل کردن این مرد تقریباً به اندازه تحلیل زن، مهم به نظرم رسید. در واقع، با تحلیل کردن پی بردم که این مسئله، فراتر از مسئله آزادی زن، به عنوان یک مسئله مرد، دارای اهمیتی فراوانی می‌باشد. این تشخیص‌ها در بسیاری از ایدئولوژی‌ها این‌گونه مطرح نشده‌اند. چون اکثر ایدئولوژی‌ها مردسالاری هستند، لذا نیاز چندانی به تحلیل مرد احساس نمی‌کنند. اگر یک شخصیت سوسیالیستی بسیار ژرف وجود نداشته باشد، مرد جای چندانی به اندیشه‌هایی نمی‌دهد که قدرتش را به خطر بیندازد. همچنین نمی‌خواهد که خودش را چندان به موضوعی انتقادی مبدل سازد. این وضعیت، برخوردی بسیار درونی شده در مرد است.

خانواده است، آری، نهاد خانواده و ارزش‌هایش است. نهادی که کاراکتر کورد را خیلی درهم شکسته، از هم‌پاشانیده و فرو می‌ریزد، همچنین برغم اینکه هنوز به عمر بیست سالگی نرسیده اما بسوی نابودی سوق داده خود خانواده است. **از این لحاظ تشکیل و تداوم بخشیدن به خانواده، پایان دادن به هر چیزی است. ولو تلاشی که زن و مرد کورد جهت سرپانگه‌داشتن چنین نهادی صرف می‌کنند، در واقع، کوششی است جهت ازبین رفتن.** ای کاش امکان وجود داشت که این را از راه ادبیات و یا فیلم سینمایی به کوادرمان نشان می‌دادیم! زیرا نشان دادن این با یک تعریف کوتاه علمی مشکل است، ولی ما خیلی خوب آن را احساس و مشاهده می‌نماییم. چون اکثر شما هم در زندگی‌تان بطور زنده‌ای این تضادها را تجربه کرده و خوب می‌دانید که چرا شخصیت‌تان اصلاح نمی‌شود. به خاطر همین چه در تاریخ و چه در روزگار امروزمان، خیلی خوب جلوی دیدگان است که دشمن چگونه خانواده‌گرایی و عشیره‌گرایی را بکار می‌بندد. دیگر هیچ لزومی به فلسفیدن نیست. فقط کمی صاحب فهم و بینش باشید، جهت دریافت‌ن این موضوع کافی است.

دودی به مرد حاکم شباht دارد. وابسته مانده است. از این‌رو گفتم که به زن برده تشبيه شده است. این معنادار است. هنگامی که به پرسش رسیدم که "نقش مرد کورد در این مسئله چیست؟" دیدم که مرد کورد

پیام کوردستانیون

چامعی جوانان شرق کوردستان KCR

لازم است ما با شیوه‌ای رادیکال،
مسئولیت و کار خود را با دینامیسم
جوانی از پیشه مدرنیته سرمایه‌داری
خلاص کنیم و از رهبری صیانت به عمل
آوریم.

سیستم مدرنیته سرمایه داری بر اساس اقتدارگرایی تداوم خود را تضمین کرده و حقوق انسانی را از بین می برد. در همین زمان می باشد در اتحاد خود رو به آزادی مبارزه و تلاش کنیم. لازمه جامعه، زندگی کردن، و تدوام انسانیت می باشد.

■ ویان پیمان

چنین برهه ای همچون برهه های زمانی دیگر، جایگاه و نقش جوانان آپویی بسیار تعیین کننده می باشد. رهبر آپو می گویند: «ما با جوانی آغاز کردیم و ما با جوانی پیروز خواهیم شد». به این دلیل نیز اگر در این برهه به خوبی مسئولیت خود را به انجام برسانیم به پیروزی نیز خواهیم رسید. تا زمانی که سرزمنی ما در پنجه نابودگری قرار گرفته باشد باید از خود پرسید که چه باید کرد و چگونه باید زیست؟ چنین پرسش

بی گمان در هر برهه تاریخی، تاریخ پیوسته شخصیت پیشاپنگی خود را بنیان می نهد. شخصیت هایی همچون رفقا: روزهات، اردا، سارا و روکن. در این زمان باید شخصیت چنین جوانانی را برای خود اساس گرفت، تا توانایی درک و شناخت نقش و جایگاه خود را دریابیم. چنین شخصیت هایی برای ما به سمبول جوانان آپویی مبدل شده اند. در

ژیله موه ۳۰

نشریه ایندیزاین، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

فراموش کرد که ما دارای تاریخی کهن و دارای ارزش های والایی هستیم. ما از کجا به کجا رسیده ایم؟ اگر ما این نکته را فراموش کنیم به خود خیانت کرده ایم! به عبارتی دیگر فراموش کردن خیانت است! زمانی که می گوییم جوانان پیشاہنگ جامعه می باشند، لازم است ما با جدیت، مسئولیت و مبارزه خود را با نیروی جوانی تداوم بخشیم و خلقمان را از پنجه مدرنیته سرمایه داری خلاص کنیم، وهمچنین از رهبر آپو صیانت به عمل آوریم. خیزش از جوانان آغاز گشت، مقاومت توسط جوانان بنیاد

نهاده شده و پیروزی شکوهمند نیز به دست جوانان میسر خواهد شد. رهبر آپو بذر امید و باوری را برای ما کاشته است. رژیم فاشیست ایران همه روزه با قتل، تجاوز و دست درازی، جوانان را بازیچه خود قرار داده و با روشی بسیار مکارانه و نرم دست به اعمال خشونت و سرکوب می زند. قشری که در جامعه که

بیش از همه فاشیسم را آزرده خاطر کرده و در تنگنا قرار می دهد، جوانان می باشد، دلیل آن نیز نوآوری، آزادی و نیروی جوانی است. لازم است فاشیسم را با خودآگاهی و درک درستی از آزادی درهم

هایی می باشد مطابق با روح زمانه و امر واقع جواب آن ها را بدھیم. جواب این پرسش ها را نیز کسانی داده اند که تا لحظات آخر در میدان مبارزه ایستاده اند. راستی نمایان است، کورد و کوردستان مستعمره است. زمانی که رهبر آپو این گفته را بر زبان آورد، در مقطع دانشگاه بودن. از همان زمان رهبر آپو مسئولیت سنگینی را بر دوش گرفت. پس چرا ما نتوانیم؟ اگر در این زمینه برای ما پرسش و تکاپو نباشد، زندگی بدون معنا و غیر قابل زیست می شود.

به درازای ۴۵ سال جوان

کورد و جوانان

آپویی در سنگر

ها و محلات

مقاومت کرده

اند و علارغم

همه هجوم های

وحشیانه دولت

های فرادست،

همچنان

جوانان

آپویی

دست

از مقاومت

برنداشتند. ۵۱ سال

نیز رهبر آپو، این

مقاومت را تداوم می بخشد. بیش از نیم قرن مقاومت زمان کم و ناچیزی نیست. می باشد ما نیز از خود بپرسیم، به درازای عمر خود تا چه اندازه برای وطن، کوردستان و خلق خود مبارزه کرده ایم. نباید این موضوع را

توسط دولت و توسط فاشیسم بنیاد گذاشته نشده است، و قادر به محافظت از آن نیز نمی باشد. کسی که بخواهد از اخلاق محافظت کند، باید نخست از فرهنگ، زبان و هویت و ارزش های اجتماعی آغاز کند. خودآگاهی، تحقیق و تفحص در تاریخ، آینده جامعه را روشن می سازد. اگر این موضوع را درک نکرده باشیم، قادر به ایجاد اهداف و آرمان های خود نیز نخواهیم بود. همچنین نباید حملاتی را که بر ما اهمال می شود فراموش کنیم باید این را بخوبی بدانیم که در چنین سیستمی کسی نمی تواند از حقوق انسانی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی سخن بگوید. هر کسی که خواستار زندگی در چنین جامعه ای باشد باید براساس آن تلاش و مبارزه کند. رهبر آپو در این باره می گویند: «زندگی می باشد صحیح، دموکراتیک و هارمونیک زیسته شود». در سیستم مدرنیته سرمایه داری بر اساس اقتدارگرایی تداوم خود را تضمین کرده و حقوق انسانی را از بین می برد. در عین زمان می باشد در اتحاد خود، تلاش و مبارزه پافشاری کنیم. لازمه جامعه، زندگی کردن، و تدوام انسانیت می باشد. به همین سبب انسان برای آزادی پیوسته در حال تلاش و مقاومت است. در چنین مقاومتی نیز با وجود هر اتفاقی، بایستی پیروزی را اساس گرفت و آزادی فیزیکی رهبر آپو، آزادی جوانان و آزادی جامعه، بایستی در اولیت فعالیت و مبارزات ما باشد. به همین سبب نباید زندگی ای بدون کرامت و شرافت قبول کنیم. محافظت از این ارزش های والا، اخلاق جامعه را نیرومند می سازد. اخلاق، اراده انسان ها

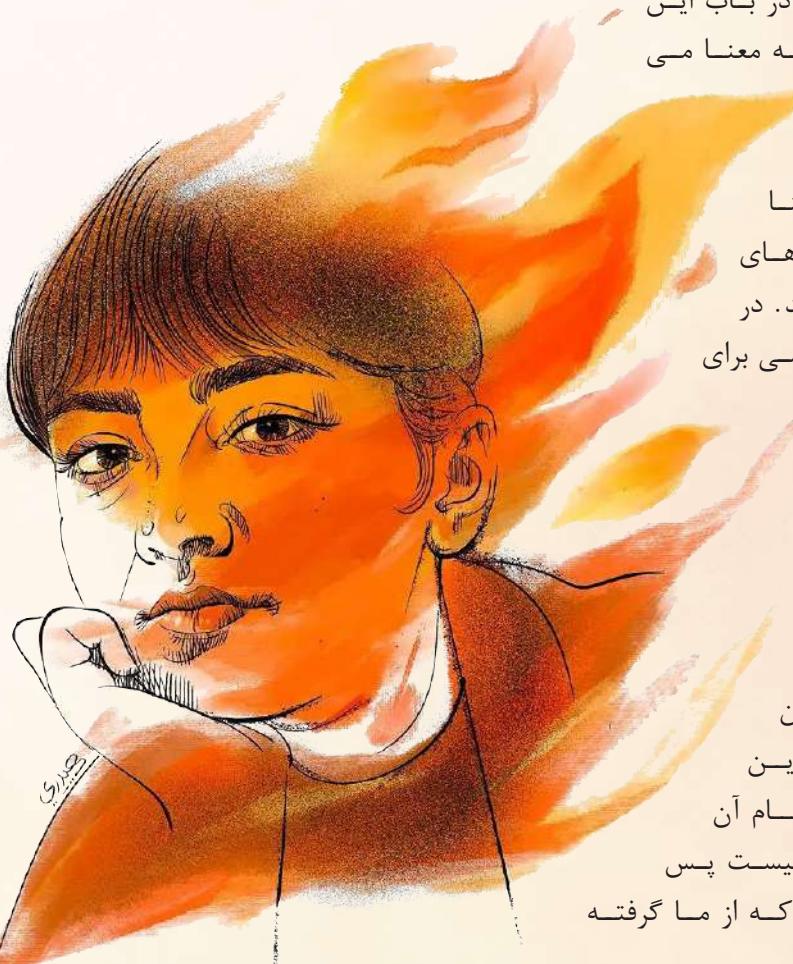
بشکنیم. در آن زمان می توانیم از ارزش های والای خود صیانت به عمل آوریم. ما نه تنها می بایست دشمن، ما نه تنها دشمن بلکه سایه دشمن را از خاک کوردستان باید بیرون رانیم. مسئولیت و مبارزه ما نیز باید بر این اساس باشد و هدف نیز می باشد دارای شکوه و منزلت باشد. مدرنیتهای سرمایه داری با روشی بسیار وحشیانه به جوانان هجوم می آورد. مدرنیته سرمایه داری بسیار وحشیانه و با روش های متفاوت به جوانان هجوم می آورد و به وسیله جنگ نرم و روش های مشابه در هجوم خود بر جوانان اسرار می کند. ممکن است که این حملات با کشتار فیزیکی همراه نباشد اما چنین حملاتی نیز دست کمی از کشتار فیزیکی ندارد. و از راه های پخش و تبلیغات مواد مخدر، اعتیاد، فحشا و راه برای نابودی جوانان هموار می کند را برای از بین بردن درست می کند. همچنان مدرنیته سرمایه داری با از بین بردن قدرت تفکر جوانان، جوانان را مانند بازیچه ای را به بازی درمی آورد؛ با ایجاد آزادی های ساختگی و حس خودخواهی، احساس ملاخولیابی یا افسردگی و غمگینی، انرژی جوانان را از آنان گرفته و آنان را منفعل می کند، از این راه جوانان را از مبارزه، روح جمعی دور کرده و نیروی انقلابی جوانان را منفعل می کند. پلیس های امنیت اخلاقی تحت نام اخلاق مرز های اخلاق را از هم متلاشی کرده اند. اگر کسی در پی محافظت از اخلاق باشد، می باشد نخست از جامعه و ارزش های اجتماعی محافظت کند. نباید آن را فراموش کنیم اخلاق

ژیله ۳۰

نشریه ایندی و نیک سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

شده است حساب خواهی کنیم. برای حساب خواهی نیز تلاش و مبارزه ای بدون وقفه و گستردگی لازم است. انتقام سال ها فاشیسم در کوردستان را بایستی پس بگیریم. انتقام آن نیز وابسته به تداوم گستردگی شدن خیزش و قیام در شرق کوردستان و ایران می باشد. با روحیه آپوی پیش به سوی جنگ آزادی، پیمودن راه آزادی خود را عظیم تر کرده و شکوهمندی را بدست آوریم.

را به نیرومند می سازد. اما اراده‌ی ما تا چه اندازه از سوی اقتدار اساس گرفته شده است؟ ما به مانند جوانان کورد، در برابر آن وظایف و مسئول هستیم. این مسئولیت‌ها با گذر زمان، سنگین تر می شود. دلیل آن هم این است با گذر هر روز پیشبرد انقلاب گستردگی می شود.. گستردگی کردن انقلاب و محافظت کردن از خاک و وطن آزادی راستین مسوگر می کند. دولت ایران هر روزه برای ما جوانان تصمیماتی اتخاذ کرده و چنین تصمیماتی می خواهد از جستجو و تکاپوی ما برای آزادی جلوگیری کند و اراده ما را درهم بشکند. جوان در بطن جامعه نقش، سنگ بنای جامعه را ایفا می کند. در باب این موضوع سنگ بنا به چه معنا می باشد می بایست از آن آگاه بود و در این باره به تحقیق پرداخت. زیربنا به عنوان کیفیت ارزش‌های یک مفهوم به کار می‌آید. در هر موضوعی، کیفیت اساسی برای خود هدف اساس گرفتن حائز اهمیت است. دلیل آن نیز این است، که سرمایه‌داری از ابعاد مختلف ساختگی و مصنوعی بودن را اساس گرفته است و آن را تداوم می‌بخشد. به این دلیل نیز می‌بایست انتقام آن را از دشمن اشغالگر و فاشیست پس گرفت. از هویت جوانی که از ما گرفته

مردی با اسب و سُلُش در جاده ای راه می رفند. هنگام عبور از کنار درفت عظیمی، صاعقه ای فرود آمد و آنها را کشت. اما مرد نفهمید که دیگر این دنیا را ترک کرده است و همچنان با دو جانورش پیش رفت. گاهی مدت ها طول می کشد تا مرد به شرایط جدید خودشان پی ببرند.

پیاده روی درازی بود، تپه بلندی بود، آفتاب تندی بود، عرق می ریختند و به

شدت نش نه بودند. در یک پیع جاده دروازه تمام مرمری عظیمی دیدند که به میدانی با سنگفرش طلا بارز می شد و در وسط آن چشمی ای بود که آب زلالی از آن هماری بود

رهگذر رو به مرد دروازه بان کرد گفت: «این جا کجاست که اینقدر قشنگ است؟

- «چه خوب که به بهشت رسیدیم، خیلی نشنه ایم»

دروازه بان به چشمی اشاره کرد و گفت

- «می توانید دارد شوید و هر چه قدر دلخان می خواهد بنوشید.»

- اسب و سگ هم نشنه اند.

تلگران: واقعاً متأسفم. ورود هیوانات به بهشت ممنوع است.

مرد خیلی نالعید شد، چون خیلی نشنه بود، اما هاضر نبود نهایی آب بنوش. از تلهگران تشکر کرد و به راهش ادامه داد. پس از اینکه مدت درازی از تپه بالا رفتند، به مزرعه ای رسیدند. راه ورود به این مزرعه، دروازه ای قدری بود که به یک جاده خاکی با درختانی در دو طرفش باز می شد.

مردی در زیر سایه درخت ها دراز کشیده بود و صورتش را با کلاهی پوشانده بود، احتمالاً خوابیده بود.

مسافر گفت: «روز به خیر!»

مرد با سرش هواب داد.

- «من و اسمی... خیلی نشنه ایم.»

مرد به جایی اشاره کرد و گفت: «میان آن سنگ ها چشمی ای است. هر قدر که می خواهید بنوشید.»

مرد، اسب و سگ، به کنار چشمی رفند و نشانی شان را فرو نشاندند.

مسافر از مرد تشکر کرد. مرد گفت: هر وقت که دوست داشتید، می توانید برگردید.

مسافر پرسید: « فقط می خواهم بدانم نام اینجا چیست؟»

- «بهشت.»

- «بهشت؟ اما تلهگران دروازه مرمری هم گفت آنجا بهشت است!»

- «آنها بهشت نیست، دوزخ است!»

مسافر هیلان ماند: «باید جلوی دیگران را بگیرید تا از نام شما استفاده نکنند! این اطلاعات غلط باعث سردرگمی زیادی می شود»

- «کاملاً برعکس؛ در حقیقت لطف بزرگی به ما می کنند. چون تمام آنها بسی که هاضرند بهترین دوستانشان را ترک کنند، همانجا می مانند!»

شەھىد ھىمەن

ھىلى راستەقىنەى زيانە بۇ گەنجان

شىلان ساريا

و كۆسپ و لەمپەر زۇرن و بىزار كەرن. ئەوهىكە وەرەز و بى تاقەت نابىت و وەك ئەويندارىكى رېيگەي حەقىقەت هەر ھەمووى ئاستەنگىيەكان يەك بە دواى يەك لە پاش خۇي جى دەھىلىت و گەيشتن بە لووتکەي حەقىقەتى بە ئامانچ گرتۇوە و لە پىنناو رېبوارىيەتكەي ھەرجۈرە لەخۇبىرىۋىيەكى لەبرچاو گرتۇوە، رۇلەي ھەرى پاكى كۆمەلگاکەي خۇي وئى مەرقاپايەتىه. كەمن وينەي ئەو مەرقاپانە دەست لە خواتىت و ويستى تاكە كەسىانە خۇيان بەردەدەن و بەتەواوى لە پىنناو كۆمەلگاکەييان دا خوبەخشانە ھەبۇنىانى بۇ تەرخان دەكەن. دەسەلاتى خۇسەپىن و داگىر كار ھۆكاري سەرەتكەي ئەو لەرى دەركەوتنانە و

لە ناو ھەر كۆمەلگايكە دا و لە ناو نەريتى باوي ئەو كۆمەلگايكە دا ھەن ئەوانەي پىچەوانەي نەريتى باو بەرە ئاراستە راستەقىنەكەي و ئاراستەي باو بەرە ئاراستە راستەقىنە دەكەن خۇي وەردەسۈورىننەوە. سوورى ھەبى پەسەند ناكەن و لەگەلى ناكؤك دەبن و لە ئەنجامى لىگەرین دا دەگەنەوە خالى سەرەتاي لە رى دەركەوتنه كەي. شوپىن، كات و ھۆكاري ئاراستە خوار گرتنه كەي ژيان دەستنىشان دەكەن و پەرددەي درۆي بىكرانى دەدرەن و دەلاقەيەك بە رۇوى راستى دا دەكەنەوە. بى گومان لە ناو سەردەمىك دا كە درە بۆتە جىڭرەوەي راستى و بالى بەسەر حەقىقەتى ژيانى كۆمەلایتى دا كىشىاوه، گەران بەدواى راستىيە كان ئاسان نىه

تاریکه کانی سه رکوت دا بهره رووی ئازار و ئه شکه نجهی جهسته بی و رو حیان ده کاته وه. له سه ره تای میژووی ده سه لاتداری دا تا ئه مرؤکه، زورن وینهی ئه و لیگه رینوانانهی که له پیناو لادانی هه وری تاریکی و ده خستنی هه تاوی راستی، خوبه خشانه تیکوشانیان کرد ووه. له پرمیئوس را بگره که به توانی دzinی ئاگری زانست و هوونه ر له زئوس و دیاری دانی به مرؤفه کان له سه ر چیا ده بسته تیوه تاوه کوو بالنده دره نده کان روزانه جه رگ و دلی هه لکولن؛ برونو که له سه ردہ می ده سه لاتی کلیسا دا به توانی دژایه تی کلیسا ده سو تویندري؛ مهنس و سوری

پیچه وانه کردنی راستیه کانه. ده سه لات که له سه ر قورغ کردن و داگیر کردنی نه رخه پیروزه کانی کومه لگا په ره به هه بونی نه گریسی دهدات. له پیناو ده سه لاته کهی دا له کوی و له ج کات دا پیویست بکات بخ برژه و هندی خوی گورانکاری له سه رجهم بواره کانی ژیان، چاند، ره وشت، میژوو، زانست و هتد دا ده کات. ده ستگای سه رکوتی ده سه لات له پیناو په ره پوش کردنی راستیه کان دا و په ره دان به سیسته می درو و پیچه وانه کردن وه، به ره نگاری سه رجه می ئه و هه ول دانانه ده بیته وه که له پیناو ئاشکرا کردنی راستیه کان دا ده دریت. سه رجه می ئه و که سانه سزا دهدات و له دیوه

مۆ30 ئىلە

ئىشىي اوختىلۇنىك سىاسى، اجتماعىي و فرهنگى

11

مېزۇويى گرت و رېبىھر ئاپۇ رېبىاز و رېزىمى گەيشتن بە حەقىقەتى دىيار كرد. لە مەكتەبى رېبىھر ئاپۇ بە سەدان و ھەزاران كچ و كورپى رېبوارى رېڭەھەقىت پىيغەيەندىران و بە سۆز و بەلىنەوە دەستىيان بە تىكۈشان كرد و بە ھەزارانىان لەو رېڭەيە دا گىانى پاكىان بەخت كرد. ھەريەكەيان بۇونە مۆمیك و راپردوو، ئىستاكە و داھاتوومانىان رۇون كردىو. پەرددەي شەۋەزەنگىان دراند و دەمامكى درۆى سەر رۇخسارى دەسەلاتداران و داگىرکەرانىان ھەلگرت. ھەر بۇيە داگىركەر و كورسى دەسەلاتەكى كە خۆيان لە بارودۇخىكى نالەبارى ئاشكارابۇون دا دە دىتەوە، كەوتىنە پىلان دارېشتن كەوا چۈن بتوانن ئۆجاخى وارگەي ئاپۇيىھە كان كويىر بکەنەوە و پىش لە رەھوتى سەرەپاست كردنەوهى ژيان بگرن. دەبىت لەو رېڭەيەدا به ھەزاران گىانى پاك پىشكەش كرابىت، بەلام ئەوهى

ئەوهى بن كەوتۇوه و بن دەكەويىت و داگىركەران و درۆكەرەكانى سىستەمى دەولەت-نەتهو و دەزگاكانى قىرىكىن و سەرکوتىيەتى

بن كەوتۇوه و بن دەكەويىت و داگىركەران و درۆكەرەكانى سىستەمى دەولەت-نەتهو و دەزگاكانى قىرىكىن و سەرکوتىيەتى. ھەر لە كۆنەوە وتراوە» رۆز بۇ ھەتاھەتايە لە پشتى ھەور نامىنىتەوە»، حەقىقەتىش بۇ

حەلاج كە لە پىنماو لىگەرېنى حەقىقەت دەچىتە سەر سىدار و ھەروھەتا رۆزى ئەمەرەكە كە رېبىھر ئاپۇ ماوهى 25 سالە وەك پۈرمىتىءۈسى سەرەدمە لە دوورگە ئىمەلى گوشەگىرىيە كى گرانى لە سەر پەيرەو دەكىرى و «حەقىقەت عەشقە و عەشق ژيانى ئازاد» وەك فەلسەفەيەك بۇوە بە سەرچاوهى ھىز و وزە بۇ تىكۈشانى ئاپۇچىھە كان؛ زۇرن وينە ئەمە مەرقۇقانەي كە دىزى تالانكەرانى نەرخە پېرۆزەكانى كۆمەلگا و بەلارىدابەرانى رەوتى راستەقىنەي مېزۇو سەرەيانەلداوە و لە پىنماو حەقىقەت دا تىشكى رۇوناڭى و ئاڭرى زانستيان بە مەرقۇقايەتى بەخشىيە. داگىركەرانى نەرخە مادى و مەعنەوە كەنلى كۆمەلگا چەندە رېبىازى قىزەون و دىزە ئەخلاقىيانە يان بۇ سەركوتى ئەمە مەرقۇق راستەقىنەنە بە كار ھىنابىت، ئەنجامگىر نېبووە و بە درىزايى مېزۇو زۇرن وينە ئەمە مەرقۇقە خۆبەخشانە كە لە ئاستىيە بەرز دا لە خۆبەدوانە لە پىنماو مەرقۇقايەتى دا تىكۈشانىان كردووە.

لە ناو گەلى كوردىش دا لە راپردوویەكى دوورەوە تا ئىستاكە، كەم نىن ئەمە مەرقۇقانە سەرەيان لە پىنماو حەقىقەت دا بەخت كردووە. بە دەركەوتى رېبىھر ئاپۇ لىگەرېنى حەقىقەت و تىكۈشان كردى بۇ بەرجەستە كردنەوهى راستىيە كان پەوتىكى نويى زانستى، كۆمەلایەتى،

پهروه رده‌یی به سه رکه و توبویی پیووا و بو و هرگز تنی ئەرك، بەرپرسیاریه‌تی و پیشنه‌نگایه‌تی، با وەرپری هە فالان و ریکخستنی قازانچ کرد. وەک گەنجیکی خوین گەرمى بە جوش دەبىتە سەرچاوهی مۇرال و ھېزى معنەوی بو ھە فالانی و ھەربە و تايىەتمەندىيە بەرچەستانە يەوه پیشنه‌نگایه‌تى بو ئاوا كردنى كۆمەلگاي جەوانانى رۇزھەلات KCR دەكەت و وەک گەنجیکی پیشنه‌نگ و خاوهن پیلانى سەرکەوتۇو، بو پەزگار كردنى گەنجان لە بن کارىگەری پژىمی شەرى تايىەتى داگىر كەرى ئىران، بو كۆمەلگاكەي بە تايىەت بو توپىزى گەنجان بە ئەركىكى مىزۇويى ھەلدەستىت و لەو پىناوهدا خوبەخشانە لە ھەممۇ بوارىكەوە كار دەكەت. شەھيد ھىمنى ليو بە بزە و بە جوش و خرؤش لە ژيان دا، سەرجەمى ئەو تايىەتمەندىيانە كە لە حەقىقەتى كەسايەتى گەنج دا شاراوهن و لە بن كارىگەری دژە سياسەتە كانى دووژمن لىيان نامۇ بووين سەر لە نوى لە ناو بزاڤى ئاپۇيى دا قازانجيان دەكەت و لە ژيان، ئەخلاق و چاند دا بەرچەستەيان دەكەت. شەھيد ھىمن كە خۇي لە گەل سەرچاوهی حەقىقت و جوانى ژيان يە كانگىر كردووه و بۇن و چىزى ژيانىكى ئازاد و يەكسانى چىشتۇوه بو مزگىنى دان بە گەنجانى وەلاتەكەي روو دەكاتەوە ناو گەل و بو بە رېكخستن كردنى گەنجان و پىدانى مەشعەلە ئۇجاخى ئاپۇيىه كان لە ناو تاريکى و شەھەزەنگى داسەپىندرارو دەچىتە ھەرىمى كرماشان. ھەرىمى كرماشان وەك يەك لە سەرەكى ترىن ھەرىمەكانى رۇزھەلات كە پژىمى داگىر كەر بەسالان پیلانە قېزەكانى لە سەر پەيرەو كردووه، بو شەھيد

ھەميشە ناشاردەرىتەوە و دەمامكە درۈننەكان بەرددەبنەوە و ھەورى تاريکى بە تىشكى خۇر را دەمالدرىت.

شەھيد ھىمن بىكەس (حسىن خزرى) يەك لەو رېبوارانەي رېگەي حەقىقتە كە لە مەكتەبى ئاپۇيى دا پىگەيىشت و بە ئەويندارىيەتى رېگەي عەشقەوە لە پىناو ئازادى دا تىكۈشا و رېبوارىيەتى ئەو رېگەيەي بە گىان و بە دل بە تەواوى زەحمەتىيە كانىھەوە پەسەند كەردى. خوبەخشانە لە پىناو رۇون كردنەوەي كۆمەلگا بە تايىەت گەنجان پیشنه‌نگایه‌تى كەردى. شەھيد ھىمن بىكەس سالى ۱۳۶۱ ھەتاوى لە گوندى گولە شىخانى سەر بە شارى ورمى لە ناو بەنەمالەيەكى وەلانپارىز لە دايىك بۇو. سالى ۱۳۷۷ ھەتاوى دوابەدواي پىلانگىرە ناونەتەوەيى دىرى رېبەر ئاپۇ، وەك گەنجىكى تازە پىگەيىشتۇ كە سەرەتاي تەمەنى لىگەرپىنەتى، پىگەيىشتىن و بەرچەستە كردنى خەون و خەيالەكانى لە بزاڤى ئاپۇيى دا بىنېيەوە. ھەرودەها وەك ھەلۋىستىك لە بەرامبەر پىلانگىرەن و سەرجەمى ئەو كۈنە پەرەستانە كە خۆيان را دەستى ئەو چارەنۋو سە كردى بۇو كە دووژمن بۇيانى دىيار كردى بۇو و سەر و پەك كەوتە گۇرەپانى تىكۈشانيان بەردا بۇو و بى هيوا لە تىكۈشان لە ژيان دا رېزىا بۇون، وەك گەنجىكى رۇزھەلاتى وەلات كە تىنسووی رېبەر ايدى و رېبەر ئاپۇ جىاواز لە سەر كرده خىزبى و خىلەكىيەكان وەك رېبەرىكى راستەقىنەي نەتەوەيى دەدىت، بەشدارى رېزەكانى گەريلا بۇو. ھەر زۇو قۇناغە كانى

بەخت بکەين. چۈن ئازادى بەنەرخ تر لە ھەر
ھەمۇوى ئەوانىيە».

شەھيد ھىمەن وەك شۇرۇشكىرىيەتى گەنج و بە
رۇھىتى گەنجەوە، رېپرەوەي راستى ژيان كردىن
و شەر كردىن لە پىنناو ژيانىيەتى راستەقىنەي
بۇ دەستنىشان كردىن. ميراتىيەتى بە نەرخى
لە سەر ھىلى بەرخۇدانى و خۇراغرى، كە لە¹
بەرخۇدانى زىندانى ئامەدەوە بە ميرات گرتبوو
و لە زىندانى ورمى نوبىنەرايەتى كرد، بۇي بە²
يادگار ھىشىتىن. فيرى كردىن كە ئاپۇچىھەكان
چۈن لە زىندانىش دا چۆك بە دووژمن دادەدەن
و گىانى پاكىان خۇبەخشانە لە پىنناو حەقىقەت
دا بەخت دەكەن. شەھيد ھىمەن لە سەر ھىلى
بەرخۇدانى مەزلۇوم، كەمال، خەيرى و عەلى
چىچەكەكان لە بەندىخانەي تارىك دا بۇو بە
مۇم و ۋۇناكى بە خشى بە ھەلۋىست، ژيان و
تىيەيشتنمان. ئەمەركەش بە كاتى شۇرۇشى ژىن
ژيان ئازادى، بە سەدان گەنجى و لاتپارىز لە
سەر ھىلى بەرخۇدانى ھىمەنەكان بە پىچەوانەي
خواستى دووژمن ئەوه ئوانىن چۆك بە تارىك
پەرسەستان دادەدەن. تا دىت گەنجان بە خواست
و خەيالى گەيشتن بە حەقىقەت دەبنە پېيوارى
رېگەي ھىمەنەكان و بەلىن دەدەن بۇ گەلانى
چەوساوه و ئازادىخواز مۇۋەھىتى ئازادى و
يەكسانى بن و دەمامەكى سەر رۇوخساري
داگىرەران ھەلگەرن و تا سەرىنەوەيان نەسرەون
و ئوقره نەگەرن.

يادى شەھيد ھىمەن بىكەس و تەھاواي
شەھيدانى رېگەي حەقىقەت و ئازادى بەرز و
پېرۇز بىت و رېگەيان پەپېوار.

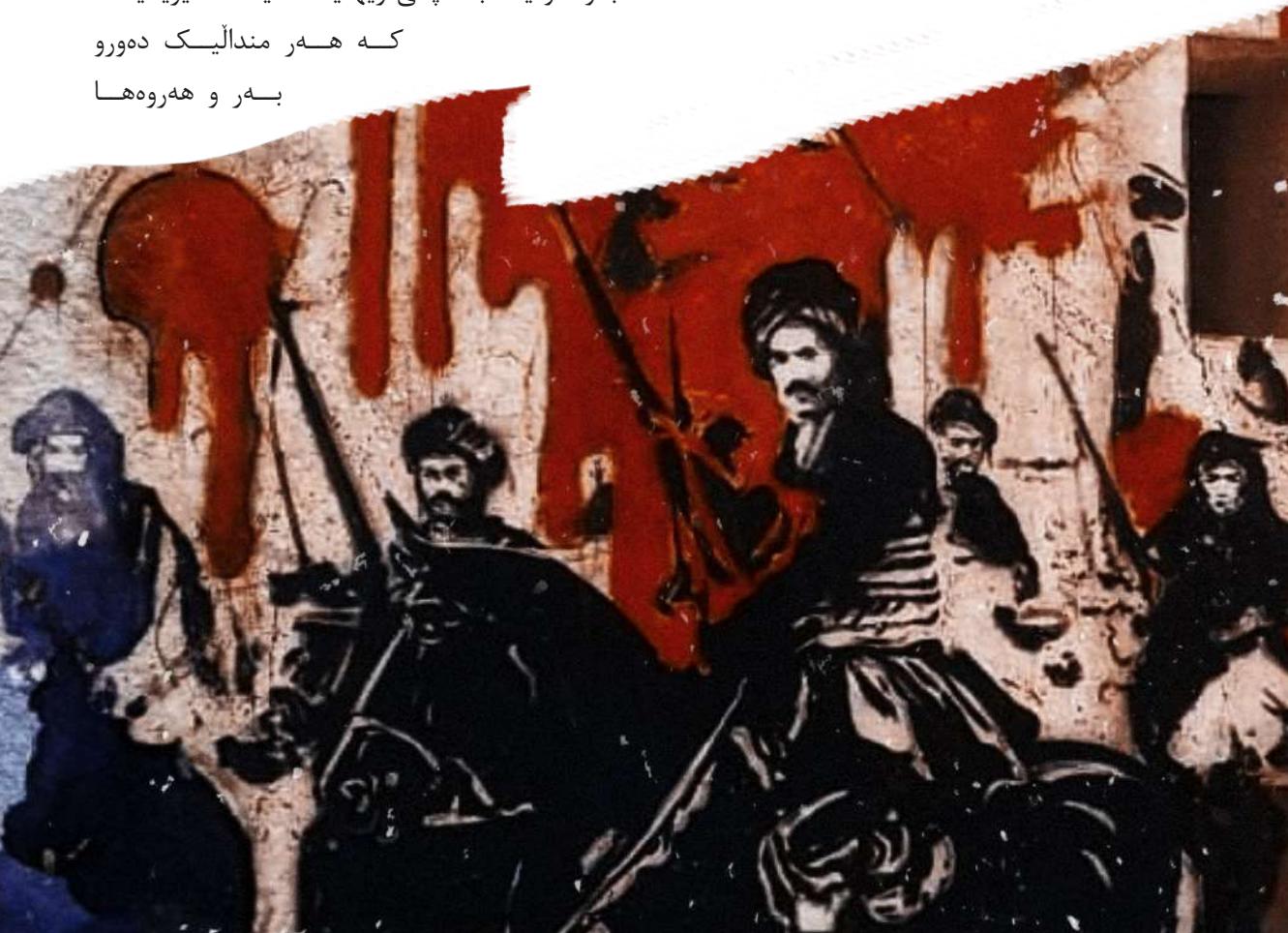
ھىمەن دەبىتە گۇرەپانى تىكۈشان بەرامبەر داگىرەر
و ماندوو نەناسانە وەك ئەويندارىكى راستەقىنەي
رېگەي حەقىقەت بۇ ۋوون كردنەوەي گەنجان
تىيدە كۆشىت. دووژمن كە بە ھەبۇونى شەھيد
ھىمەن دەزانىت، وەك سەرجەم ھاوشىيەكانى خۇي
لە مېزۇوى كۆن تا ئىستاكە ترسى لى دەنيشىت
و بۇ پىشى ليڭىتن دەكەويتە جەموجۇلەوە. لە
ئاكامى ھەولدىانى رېزىمى داگىرەر ئىران بۇ
ئاستەنگ كردىنى شەھيد ھىمەن بە ۋى و رېبازى
قىزەن و دەزە ئەخلاقىيانە رۇزى ۱۰ گەلاوېزى ۱۳۸۷
لە شارى كەرماشان دەسبەسەر دەكىت. شەھيد
ھىمەن بە درېتىي مانگان لە كۆنە چالە كانى
رېزىم دا بۇ دانپىدانانى زۇرەملى ئەشكەنچە دەكىت
و بەرەو ۋوو ئازارىكى لە رادەبەدەرە جەستەيى
دەبىتەوە. بەلام ھەر وەك بۇ خۇي دەلىن» بە
لىداناى ھەر باتۆم، قامچى، مىستە كۆلە و شەقىك
ئىرادەم بەھېزىتەر دەكىرەدەوە». شەھيد ھىمەن بۇ
چىركە ساتىكىش بىت ئىزىنى نەدا دووژمن كەيف
خۇش بىت و بە بەرخۇدانى و خۇراغرى خۇي
بۇو بە ئاللۇزى و ھەراسانى تارىك پەرسەستانى
پۇستاڭ رەشى دىزىو و بۇو بە سەرچاوهى ھېز
و وزە بۇ گەل، ئازادىخوازان و ھەفلاڭانى. شەھيد
ھىمەن ۱۶ بەفرانبارى ۱۳۸۹ ئەتاوى لە زىندانى
ورمى لە بەرەبەيانىيەكى سارد و بەستەلەك بە³
زەردەخەنەيەكى گەرم لەسەر لىيەكانى ھەمېشە
بە بزەى، لە سىدارە دەدرىت. لە دوا و تەكانى
وھا لەسەر بېيارى سىدارەكەي دەدويت: «ئەگەر
لە سىدارە دانى من و ھاوبەندىيەكانىم، بۇ ولات
و نەتەوە كەم سوود بەخش دەبىت؛ نە يەك
جار بەلگۇو بەھەزار جار ئاماھەيەن گىانى خۆمان

سونگوتون

هیوا مانه

هیرش بهرخودان

هر کاتیک له ژیانی مرؤفایه‌تی، پره له
ته جرۇبیاتو و فکر کردنەوهیک. مرؤف کاتیک
له دایک ده بیت وەکوو دەفتەر نەقاشیک
بى خەت و لەکەیە، کاتیک گەورە دەبیت
له گەل خوھیدا بە جودا جودا کەسايەتیک
دەگرن. مرؤف بە ھۆی تايىبەتمەندىيە وە بى
مەعنა دايىن بە دونيای دەورو بەرى ناتوانىت
ژیان بىكەت. بە ھۆی ئەوه پېويسىتى
بە متافىزىكە. وەکوو رېبەر ئاپۇ دەلىت،
متافىزىك نەوه کوو دىن، زۆر خەيالى، نە
وەکوو پۆزىتىقىسىم بى واتاو دەسکرد نىيە.
بەلكو پېويسىتى هەر مرؤفیك پى ھەيە تا
بتوانىت لە پىناوى ئەخلاق سىاسەت بىكەت.
بۇ ئەوهەيە بە پى زىھنىيەت يَا متافىزىكە
كە هەر مندالىك دەورو
بەر و ھەروھە

و بە تايىھەت ئەخلاقق. بۆيە بە باشى دەزانلىن بە هېرىش كردن لە سەر ئەخلاق و كلتور گەل بە تايىھەت جوانان و ژنان، زەمینەي يەك رەنگ بۇون و بەردەوامى زەنجىرى كۆيلايەتى ئاوا دەبىت. هەموو جوانىك ئەوه دەخاتە بەرچاوى خوهى كە ژيانى پىشەرۋۇزى وەكۈو كەسايەتىك پىر نەبىت، بەلام بە كارىگەرى شەپى نەرمى دووژمن، دەچىتە ناو دەورى باتلى دووژمن.

ئەو ھەستى سەرەلدىر و گۈران خوازەي دەگۈرۈتە بى ھەستى و خواستەي نەفسى جنسىيەت

گەرايى و

لۆمپەنيزم. بۆيە ئەو جوان و ژنانەي كە ئەو زەنەتە رەد دەكەنھوو، بە ئەشكەنجه، زىندان، كوشتنوو تەجاوز لە ناويان دەبات و يَا بە رىيگەي مەۋاد مۇخەدر، فەحشا، ئەفسۇردىگى گۆشە نشىنىيان دەكات يَا بەرىيگەي پەستىيەت مۇدرنىيەت سەرمایەدارى دەس بە زەوب كردنى ھەستى گەنچان دەكات. بە نورمالىزە كردن زىيان، زىيان لە واتەي خوهى دەر ئەخەن و زىندىوو بۇونىكى دەسکرەد دەخاتە پىش. بەلام جىيگەي ھيوامان لە سەرەلەنلى ئەن زىيان ئازادى دا بىنەمە دەخاتە پىش. بەلام جىهان بىت. جوان و ژن كە زۆرتىرىن ھېرىشى

مەزارى ژيانى پى واتە دەدات. پىناسەي مەرۆڤ بۆ ژيان، ئەخلاق، مالبات، كار، سىاسەت، ژن و... لەو بناخەوە دەس پى دەكەت. كاتىك ئىمە لە مالباتا گەورە دەبىن، سىستەم ھەموو ھەولى خوهى دەدات، كە زەنەتى خوهى لى ئىمە داسەپىنەت بە ھۆي ئەوه ھەموو ئامرازەكانى دەخاتە حەركەت تاكۇو لە چوارچىوهى دەسەلاتدارى خوهى دا

ژيانى ئىمە سنوردار و بى واتە بکات. رىبەر ئاپۇ

گەرينگى و ھەروھە

بە بەرفراوانى لە بە ر گر يىنا مەي خوهيدا لە رېيمى حەقىقەت دا باسى لى دەكەت. لە مۇدرنىيەت

دەمۆكراتىك دا ئەم

جىهان بىنى و پارادايم كە رىبەر ئاپۇ لە راستى

مېڭۈو مەرقاپايدى دا بۆ ئىمەي پىشىكەش كەردوو، زەنەت لە پىناوى راستى ژيان و واتەي ھەموو مەزارىك خستىيەسە بەر باس. بە ھۆي ئەوهى كە ھەموو ھېزە جىهانى كەن و ھەروھە ھېز ھەريمىيە كان وەكۈو تۈركىيە و ئېران دىزى فىكري رىبەر ئاپۇ راوستاون و ھەروھە نەيانتوانىوو لەم ٥٠ سالەدا خەبات و پىش دا چۈنۈدا بەدەنا راوستايدىن. لە ماوهى ١٠ سالى رابىردوو دا زۆربەي ھېرىشى خوهىان لە ملى فىزىكى خستوھەسە ملى ناسنامە، كولتۇور، زمان

پەيامىك كە ژن و كەنچان بە سىستەمى زۆر و دەسەلاتيان دا ئەوه بۇو كە بە ھەموو ھېرىشى قىرىكەن و لېرىالىزە كردن ناتوانىن كەوھەر و بىنەرەتى مەرۆڤىك بىسپەنەوە

ده گریت بەرخۆدان ئەکاتسو دووژمنى مەۋڻاچىيەتى بن خستوھ. ئەوه يكۇ خەتى راستى بۇ لەم سەرەلەدانە كەفتە دەرەھوھ. بە تەسفيە بۇونى حىزب و لايەنە ئۆپۈزىسىيۇنە كان نەكۈو بىي هيوايى درووس نەبۇو بەلگۇ بۇ گەل بە تايىبەت گەنجان و ژنان ئەھوھ روون بۇوهە كە لايەنى راستى لە شەرى ژيان و مەردن دا باش تر ناس بىكەن و بۇ ژيانىكى راست و حەقىقى لە پىشە رۆزدە بە ھەلە دا نەچەن. تواوى ھەولى دووژمن بىي هيوا كەدنى ئىتمەيە، لە خەباتى ئىنسىتاگرام و تۈويتى بىگە تا سرىالە فەشەلە كانى وزارەتى ئىتىلاعات لە تلىزىيۇن دا ھەموويان گەرەكىانە جوان و ژن بىي هيوا و بىي رىگە چارە بىرىئىن. بە سىيدارەدانى سەھمیرا، بە كۈشتىنى ئارميتا، دەخوازن ھەستى خۇف و بىي

سيىستمى دووژمنى لە سەرييە، چۆن تواني بىنە پېشەنگى شۇرۇشىك بەھە گەورەبە. پەيامىك كە ژن و گەنجان بە سىستمى زۆر و دەدسەلاتيان دا ئەھوھ بۇو كە بە ھەمۈو ھىرىشى قىركەن و ليبرالىزە كەردن ناتوانن گەوهەر و بىنەرەتى شۇرۇشە دەيان گەرد لە رەفيقە زىندانىيە كانىيان كە لە ژىرى ئەشكەنجه ھەبۇون ياكۇو لە ناو كۈلانە كان دا بە بەرچاۋىانە بە خوين ھەل ھاوردەنە گىان يان بەخت ئەكەد. يَا بە بەرخۆدانىكۇو گەنجانىك وەك خوەيان لە چىا ئازادە كانى كوردىستان لە بەرانبەرى چەكى شىميايى و اتمى بەرخۆ ئەدەن، ياكۇو بە ھىزى رىبەر ئاپۇ كە بە ماھى ۲۶ سالە لە بەندىكى تاکە كەسى كە بە ئەنازە پەنجه رەيىك ھەوا

30مۆئىلەزىز

نېشىنە لۇخىدا وۇنىك سىاسى، اجتماعىي و فرهنگى

تاكوو بە دوورىمن بىئىن كە لە رەگى ملى ئىيوه پىتانەوە نزىك ترىين. يارىبىر ئاپقى كە بە هەموو ئەشكەنچە فىزىكى و رۆحى بوجەسە هيوايىك بۇ مرؤفایەتى نە تەنبا گەلى كورد بەلكوو لە كىنیا، مكزىك، بەنگلادىش بۇ ئازادى فيزىكى گەل داخويانى و سەرەھەلدىدەن. ئەوهىكۈو گرینگە وەك شەھيد فەرزاد بە سەربازە خوينخوارە كانى رژىم دەبىزىت: كاتىكۇ ئىيوه درگايى ژۇورى

تاكە كەسىەكەم باز ئەكەن تارىكى دەبىنن، بەلام من روناکىم پىيمەوە ديارە. ئىمەيىش ئەوهىكە پىمانەوە ديارە بن كەوتى دوورىمن و سەركەوتى ئىمەيە!

ئيرادەي لە هەموو حۆجرە كانماندا ئاوا بىكەن، بەلام نە ئىران و نە تركىيە بەلكوو هەموو زل هېزە فاشىيەت و دەرسەلات دارە كانى مىزۋۇ دا، يەك سەرگۈزەشتىيان هەبۈوه، ئەويىش سەتلى ئەشخالى تارىخ!

ئىمە وەكۈو گەنجان چىتكىمان بۇ لە دەس دان نىيەو تەنبا چىيەك وە بەردەوام كەرى ژيانمانە هيواى سەركەوتى! ئەو هيوا بە متافيزىك و جىهان بىنى ئىمە بەردەوام دەكرىت. جەھان بىنى ئىمەيىش بە گەيدان

بە شەھيدانمانەو، وەكۈو پىشەنگى خوهمان ديارى بىكەين. لە ئەشكەنچە زىندان دا زيانى شەھيد فەرزاد كەمانگەر و شەھيد ھىمەن بىكەس بىتەوە بىرمان، لە بى هىوايى، شەھيد شىرين بىتەوە بىرمان. سەمبولى رىخستن و خۇ ئامادە كەرنىمان شەھيد مانى كياكسار بىتەوە بىرمان. راستى و نەترس بۇون و جسارتىمان لە

رەفيقە شەھيدە كانمان بىگرىن، ياكوو بە سەدان گەنجان كە لە سەرمائى زستان دا بە 1متر بەرفەوە دەچنە سەربازە داگىركەنلى تارىكى، خاكى كوردىستان لە داگىركەنلى تارىكى، خاكى كوردىستان لە كە لە دلى دوورىمندا چالاکى فەدادى دەكەن

مرؤقدا زور له یه ک ده چیت، بهس ئه وهی له
مرؤقدا جیاوازه ژیری سۆزدار و ئانالیتیکی
مرؤفه، که ته尼اله پیناو خوی و جهستهی
خویدا نیه، بەلکوو وەک پاریزوانیکی کۆمەلگا و
سروشته که بە ئامانج تیکوشانی بۇ دەکات،
ئەمە باپەتە دەتوانیت ژیان بەواتاتر بکات.

ھەبۈونى ھەست مەترسى باپەتیکى سروشتهی
و لە راستیدا والە مرؤف دەکات کە باشتى
بتوانى مەترسیەكان بىينىت تا بتوانىت بە
زىرەكى و بوئرى رووبەررووى بىت، بهس ئه وهی
دەتوانىت کارھسات بىت ترس يان توقانە
(فۆبیا)، کە بە پىشخىستنى ئه و جۈرە ترسە.
زۆرتر ترس دەروننى كراوه کە دەبىتە ھۆى
ئاللۇزى لە مىشك و ھەستەكانى مرؤقدا. تا
ئاستىك دەتوانىن بلىن مرؤف بەرەو فەلەج
بۇون دەبات يان واي لىدکات کە كردارى

مرؤف خاوهن ھەستە، بۇ ئەوه کە باشتى لە
چوار دەھورى خۆى تىبگات. ھەرۆھا دەتوانىت
ئه و ھەستە ببىتە ژىرى ئەھ و لىكدانەوهى
بۇ بکات و بە گوئىرە ئەھ لە پىنایا ۋىياندا
بەكارىان بىنېت. ئەم ھىزانە والە مرؤف دەكەن
کە زۆرتر بە گەردوونى بن، واتە چەندە لە
گەردوون تىبگات، ئەوندە لە خۆى تىدەگات و
چەندە يىش خۆى بىناسىت ئەھندە يىش گەردوون
دەناسىت. واتە ھىز و ھەستى مرؤف لە گەل
گەردوون پەيوەستيان پىكىوھ ھەيە.

مرؤف خاوهن ھەستە ئەم ھەستانە دەتوانىن
باش بن و بىنە ھۆى ئاسوودەھى و ئارامى
مرؤف، ھەرۆھا دەتوانىن مرؤف ئاللۇز و سەرلى
شىۋا بکەن، بە واتايىكى دىكە ھەستىكىتىر کە
بۇ ژيان مەترسىدارە، لىرەدا ژير ئەركى خۆى
پىك دېنېت و بەو پىيە ھەلۈست رابەر دەکات
کە بتوانى مرؤف بپارىزېت، ئەمە لە شىۋەھى
سادەھى خۆيدا وەک ئازورىيان (ئەقل) رەمەكى
خۆى پىشان دەدات کە تا ئاستىك لە ئازەل و

زىندان
و
ئەشکەنچە
زىلان پەپولە

لە ترسى ژەھرى ماردا، خۆکۈزى دەكەت يان ئەوانى لە ترسى مردن پەنا بۇ خۆکۈزى دەبەن يان ئەھىز و لايەنانەئى كە لە رۆزھەلاتى كوردىستان چاوهروانى هيزييىكى دەركى دەكەن تا رۆزھەلاتى كوردىستان رزگار بىرىت. واتە بە جىيگاي ئەھەي كە پشت بە هيizi راستەقىن و ئيرادەي زەتى خۆيان بېبەستەن چاوهروانى دەرەوە دەكەن. ئەم شىيە ژيان و تىفتكاندىنە دەتوانى ژيانى كۆمەلگايەك رووبەرروو قەيران و لە ناو بىردىن بىكەتەوە. هەر ئەم جۈرە ترس و توقاتىدە كە لە لايەن ناوهندەكانى شەرى تايىبەتى دۇزمىنان و فاشىيىتەكانەوە بە شىوازى جىياوار بەرىيە دەچىت، ئەم شىيە شەرە تايىبەتانە برىيتىن لە؛ هەرەشەي شەر، ناثارامى، كۈشتن و سىيدارە، تىكىدانى ئابوروى و تەندورسى تەجىستەيى و دەرونى تاك و كۆمەلگا.

بە سىيدارە دانى كەسىك هەولىدەرىت ترسى مردن لە ناو ناخى گەلدا دەرەونى بىكەت. ئەھىز سزا بە يەھو ھۆكارە بە سەرتاكى بە تاوانبار ناسراو دەسەپىنرىت كە ھەبۇون و ناوهرەكى ئەھە دەستەلاتدارىيە نەك تەنھا قەبۇولى ناكات بەلکو دىۋايەتىشى دەكەاتت. دەسەلاتدارنىش بەم كىردارە دەيانەويىت بە هييزبۇونى خۆيان بىنۋىنن و ئەھىز پەيامە بە گەل بىدەن لە ئەگەرى ھەر جۇورە نازىزى بۇون و خۇپىشاندىنەك دەر ئەنجامە كە ئەھىز دەبىيەت. بۇ نموونە كۆمەلکۆزىيەكانى خەلخالى لە رۆزھەلاتى كوردىستاندا كە بەھو ئامانجە بۇو و بە شىيەيىكى درىنداھە وەحشەتىكى لە ناۋ كۆمەلگادا بلاو كردهو. لە راستىدا ئاگادارى

نەراسەت و كارەساتى لييىكەويىتەوا.

لىيەرەدا زياتر لەھەي كە لە سەر ترس و ھۆكارەكانى كە بابەتىكى دەرەونناسى باس بىكەين، بە گشتى لەسەر بەكار ھەيتانى ئەم ترس و توقاتىدە راوهستە دەكەين كە لە لايەن دەسەلاتدار و داگىركەرانەو بۇ لوازى كردىن، كۆيلەكەردىن و گۇنبازىمەل كەردىن مەرۇقە بەركار دەبرىت.

سەرەتا بگەيمەوە بۇ دەولەتىكى بچووك! ئەھە دەولەتە بچووكە بى ئەھەي بىزانتىت كە خزمەت بە سەركوت كارىيەكانى دەولەت دەكەت. لىيەرەدا باس لە دەرەوننى كەردىن ترسە كە لە مندالاندا بە رىنگەيى بىنەمالەوە پىش دەكەويىت. خېزان وەك دەولەتىكى بچووكە، كە هەر لە سەرەتاوه لە جىاتى ئەھەي مندالان لە هەر جۈرە مەترسى و پەلامارىك ئاگادارىكەنەوە، بە بلاو كەردىنەھەي ترس و توقاتىدەن هەولىدەدەن كە جەستەيىوھ مندال بىيارىزىن، ئەھە لە كاتىكدايە كە بىر لەھەو ناكانەو كە ئەھە ترسە لە دەرەوندا دەمىنەپىتەوە و دەتوانىت لە داھاتوودا چ كارەساتىكى لى بکەويىتەوە، وەك ترساندىن لە شەھە، ئاڭر، ئاژەل، مەرۇق و كۆمەلگا يان و.... لە راستى خۆيدا ئەم شىيەيە لە ترساندىن لەسەر ئيرادەي تاك كارىيەرىكى نەرىنى دەكەت، واتا كەسايەتىكى بى ئيرادە درووست دەكەت كە بەردهوام چاوهروانى لە دەرەوە دەكەت كە هيiziك لە دەرەوە بىپارىزىت. واتە بە بى هيiziك لە دەرەوە ناتوانىت بىزىت، لە ئەنجامدا بى هيizi و ترس والە تاك دەكەت كە خۆى لە ناو ناخىدا بخنكىنەت. وەك ئەھە تاكەي كە

تیکوشانی ظایویی هر له سهرهتایی سهرهله‌لدانیهوه به باشی لهم شیوه قرکردنی کۆمه‌لگا تیگه‌یشت و بؤئه‌وهیش گهوره‌ترین تیکوشانی خویی لهم بواره‌دا ته‌رخان کرد. ریبه‌ر ئاپو لهم رهسته‌دا ئهم راستییه به باشی شروهقه ده‌کات:

(کورد بعون تاله و هه‌لاتن لی نامه‌ردیه) راستی کورد دواى ۲۸ سهرهله‌لدانی يەک له دواى يەک که هر يەکیان به گهوره‌ترین قرکردنی کانی میززوی مرؤفايیتی ئەزمار ده‌کریئن کوتاییان پى دیت و ولاتیک که به سه‌چوار ولاتی داگیرکه‌ردا دابه‌ش کراوه و که‌سایه‌تیک که به هه‌زاران جار پارچه پارچه کراوه. باس لەو درهندایه‌تیه و کاره‌ساته ده‌کات که لە ناخی کورد دا به ده‌رۇونى کراوه، درهندایه‌تیک که که‌سایه‌تیه کانی تا ئاستی دەركە‌وتون لە هەبۇونى خویان ھیناوه. بەلام هه‌لاتن لیشی نامه‌ردیه، واتا ئەوه لە سهرهتایی ئهم بەرخۆدانه‌وه هەیه، زانا بۇونى لەسەر ھۆکاره کانی کۆمه‌لکۈژى

بە ترساندن و تۆقاندن
لە ریگەی پەروەردە،
بنەمالە، راگەیاندن و هەند...
ھەولدەدات زۆرتر
تەشەنە بە ئەم چەکەی
بدات و بەو شیوه‌یه
کۆمه‌لگا توشى دارمان ده‌کات

و زانابۇون و تیگه‌یشتى گەل لە ئەو شیوه حوكمرانیه، دەسەلات روبه‌رووی ھەلۋەشاندنەوا دەکرد و بؤئەمەش بە شوھىكى ھۆفانە سەركوتى گەلیان کرد. ئەو شیوه کردار و سیاسەتە لە ئیستايىشدا بەردەوامە.

بلاوکردنەوهى مادەھى ھۆشىبەر، دىزى و بى ئەخلاقى لە ناو کۆمه‌لگا دا لە لايەن دەولەت ھەولدەدرىت کە بە ترساندى کۆمه‌لگا رەوايەتى بە ناوهندە لەشكىرى و ھىزە دېنده‌کانى خوی بىدات. واتە رەوايەتى بە درنەدەكارى و بى ئەخلاقىيە کانى پۆلىس و سوپا دەدات. يان لە شیوه‌یه کى تردا بە تیکدان و قۇرخ كردنى ئابورى لەلایەن سوپاي داگيرکەرى پاسدارن، کۆمه‌لگاي لە ناو گۆمى بىكارى و هەزارى خنکاندووه. بەم شیوه‌یه تاكەكان ناچار ده‌کات بؤئەوهى لە برسىتىدا نەمرن، كۆيلەتى و نۆكەرى دەولەت و دەسەلاتى داگيرکەر قەبۇول بىكەن و بىنە خزمەت كارى ئەو داگيرکەر و خيانەت لە خوی و گەل و ولاتەكەيان بىكەن. ئەوهى شەرى تايىبەت لىرەدا دەيکاتە ئامانچ هيىزى ئيرادە و ھەست بە هەبۇونى نەتهوه کانە، بە ترساندن و تۆقاندن لە رىگەي پەروەردە، بنەمالە، راگەياندن و هەند... ھەولدەدات زۆرتر تەشەنە بە ئەم چەکەي بىدات و بەو شیوه‌یه کۆمه‌لگا توشى دارمان ده‌کات. ئەوهى بتۈانى تېكىدەری ئەو شەر و ترس و تۆقاندە بىيىتەوه، تیگه‌یشتىن و تیکوشانىكى ئايىلۇزىيانىيە کە تاك و کۆمه‌لگا بە پشت بەستن بە ئيرادەي گەوهەری روبه‌رووی ھەممو شیوه‌يىكى شەرى تايىبەت و ترس و تۆقاندن دەبنەوه.

ژیله مو ٣٠

jilmo

۲۳

نخبه ایندیزاین، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

خامنیه کان و ئەردۇغانە کان. کاتیک شیرین بهو پەرى ئیمان بە ئازادى و مەۋھەتتىيە و سەرەت زانە بەرخۇدانى كرد و لە سیدارە نەترسا، كۆشكى خامنەيیكان روپەرووی دارنمان هات و لە ناو گەلدا، ئەمەن زال بۇو بە سەر دووژمندا سېبەرى پەلکە كانى شیرین بۇو و ئەمەن نەرەت داگىرەنەن بە سەر گەلدا بېرى دەنگى زولالى فەرزاد بۇو، کاتیک وانەن بۇ مندالانى ولاتەكى دەگوتەنەن. ئەمەن ترس و ھۆفيتى ھەيکەلى نارىكى داگىرەنەن رزاند، سام و ھەيەتى فەرھاد بۇو كە تەنانەت حەسرەتى ئاخىكىشى بە دىلىنەنەن ھىشىتەنەن، ئەمەن تارىكى ئەم شەوگارە شىكەن دەنەنەن رۇخسارى عەلى بۇو.

وايە! ئىتىر لېرە بەدواوە داگىرەنەن تىكشىكان و ھەولىان دا بە رەش كردن و سەركوتکارى روپەرووی ئىرادى گەل بىنەنەن و ھەولىاندا گەل و ئازادىخوازان لەم سەرچاوهى زيانە دابىن، چۈن ئەمەن ئەوان باش لىنى تىگەيىشتن ئەمەن كە چەندە گەل لەم سەرچاوهى زيانە ئاوا بخواتەنەن دەبىتە خاونەن ئىرادە و ئازادى.

لېرەدا وەك ئەنجام ئەمەن رىبەر ئاپقۇ بە گەلى كورد و ھەممۇ گەلانى ئازادى خوازى فيئە كە ئەمەن كە ئازادى و ئىرادە بەند ناكىرى. ئىرادە و ئازادى وەك رۇوناكيە لە ناو تارىكىدا، ھىچ زىندان بەندىك تواناي بەندىرىنى مەۋھەتتى ئازادى نىيە، وەك ئەمەن لە ئىمەللىدا دەبىنەن بىر و رامانى رىبەر ئازادمانە كە تا دىت زياتر جىهان رۇوناڭ دەكتەنەن.

وترسانىدىنەنەن كە لە كۆمەلگەي كوردىدا پېش خراوە و لە بەرابەر ئەوهشدا خۇراڭرى كردن تا بۇنيادنەنەن كە سايەتىكى بە ئىرادە و كۆمەلگايىكى بە ئازاد.

بە زانابۇون لە مىزۇو و حەقىقەت پىناسەت راست و دروست بۇ زيان و مردن دادەنرېت. ئىرادە دىسان بە ھىز دەكىرى و زانا بۇون دەگەننەتە ئەم ئاستە كە زيانەنەن دەست پېدە كاتەنەن.

لېرەنەن كە ئىتىر لە بەرامبەر دىوارتىرين ئەشىكەنچە كان، مەزلۇوم دۆغان خەتى بەرخۇدان زيانە دەست پېدە كات و ئەم بەرخۇدانە بە خەيرى و كەمال و عاكىف و عەلى و سارا بەھىزىر دەبىت و ئەم ھىلە بە خۇراڭرى مىزۇو شیرین، فەرھاد و فەرزاد و عەلى چاندى بەرخۇدان زيانەن پەرە پېيدا و بۇوە گەورەتىرين چەكى دەستى گەلان تا بتوانى داگىرەنەن و ئەقلەتى دەگىرەنەن بروخىنەن. ئەم ھىلە ئەوندە بە ھىزە كە زىلان دەتونىت بۇ ئەمەن كە گەلە كە ئازادانە بېرى خۆى فيدا بىكەت. لېرەدا فەلسەفە زيانەن ئاوا دەبىت. عەگىد و سەمكە بە چەكى گەورەنەن كە مىزۇو يك بە ئازادى تىكشىسان و بەرخۇدان دەنوسىرىت.

گەل بەرخۇدانى و بەھىزى و بە ئىرادە بۇونى خۆى بىنى، توانى درنەتىرين دىۋەزمەن سەرەدمەن (داعىش) تىك بشكىنىت، لېرەدا يە كە ئەم جارە ترس پىچەوانە دەبىتەنەن، ئەمەن ئەمجارە چۆكى دەلەر زى و شەو خەنەن نابى داگىرەنەن، دىكتاتورە كانى سەرەدمەن وەك

کھریلا

راسٹ

ثانی

هیژا سنه

مجموعه‌ای از علم و اسرار جهان هستیست.
ذات و جوهر علم نیز همانا پی بردن به
اسرار و معنا و مفهوم هستی و کیهان است.
هر ذره و کل که بینی، در پی یافتن حقیقت
وجودی خود و کیهان بی کران است. علم،
در ابتدای پیدایش بشر که تخمین می‌شود
سه تا شش میلیون سال است که پا به
عرصه‌ی کیهان نهاده است، با خطاب
آزمون‌ها و پیشرفت‌هایش در
دستان زن بود. زنی که با
به دنیا آوردن هر طفلي،
دانش نسبت به اطراف و

دانشجو

به مثابه

انقلاب کرد

ارتباط دانشگاه، دانشجو، جوان
و علم، با انقلاب، روشنگری
و پیشاہنگی در جامعه در
زمینه‌های اخلاقی و سیاسی

قبل از هر چیز بایستی معنا و مفهوم علم
را در معنای راستینش فهمید و سپس آن
را بدون هیچ چشمداشتی در اختیار جامعه
قرار داد. علم یکی از راه‌هاییست برای
رسیدن به حقیقت. مجموعه‌ای از دانش و
آگاهیست که انسان را به یک حقیقتی
واحد خواهد رساند. همانطور که علم
مجموعه‌ای از دانش‌ها و آگاهی‌ها در هر
زمینه‌ایست و واحد، حقیقت نیز واحد و

و افسانه‌هایی همچون گیلگمش (مرد، پادشاه) و الهه سترک یا اینانا، همچنین ماردوک و تیامات-الهه مادر بر این گفته صحه می‌گذارد که نشانه‌هایی از جنگ مرد حسود و ظالم در برابر الهه زن بخشنده و آفریننده را به ما می‌دهد. رفته رفته با جدا نمودن زن و علم راستین و در ارتباط بودن آن با طبیعت و آزادی و جهانشمول بودن از طریق مرد ستمکار و حیله‌گر و تمامیت خواه، جامعه به سوی یک شیوه‌ی طبقاتی خاص رفت که نمونه‌ی اولین شکل دولت و جامعه‌ی طبقاتی آن را می‌توان در جامعه‌ی سومر دید. جدا نمودن علم از صاحب راستینش که همانا نقش محوریت کیهان هستی و طبیعت را داشت کم کم به سوی یک

گرایش تک تیپ گرایانه‌ی

علم و و جوهره‌ی آن

می‌رفت که تا به

امروز نیز ادامه

دارد و به

شکلی از

دین و آیین

در آمده است

که گویی به

جز گفته‌ها و

آیه‌هایش هیچ

دانشی دیگر برای

بیان حقایق و رسیدن به

جوابهای علمی و فلسفی وجود

ندارد. این شیوه‌ی پسرفت‌گرایانه که با

کیهان بیشتر می‌شد. چون نیاز آن بود و آن همه پیشرفت و دانش نیز به دلیل در ارتباط بودن زن و جامعه‌ی انسانی با طبیعت بود. این زندگی که سرشار از علم و پیشرفت بود زمینه‌هایی را برای تفکر بهتر جامعه نسبت به اطراف خود و کیهان هستی فراهم می‌کرد و زندگی ای راستین را دست و پا می‌کرد که باز تعریف آن در دنیای واقعی نیز خود را با دیالکتیک جهان هستی همراه و عجین می‌کرد. از همان اوایل پیدایش بشر در سیاره‌ی زمین این روند زندگی ای آزاد ادامه داشت تا سه‌هزار سال قبل از میلاد و آن نیز مصادف بود با پیدایش مرد حسود و تمامیت خواه نسبت به دانش و علم و آگاهی‌هایی که در دستان زن بود. دوره‌ای

بود که مالکیتی به
نام خانواده‌گرایی پیدا

شد و رفته رفته نیز

زندگی ای کومینال و در

ارتباط با طبیعت و

عدالت تبدیل به

زندگی ای خصوصی و

قطع ارتباط با طبیعت

و آزادی بود که مرد

شامان و حسود و

حیله‌گر در آن زن و بچه را

همچون دیگر یافته‌ها و

ابزارها ملک خود می‌دید. این

دوره نیز به لحاظ علم باستان‌شناسی و تاریخ دوره‌ی العبید نام دارد. میتولوزی‌ها

هیچ دانشی دیگر برای بیان حقایق و رسیدن به جوابهای علمی و فلسفی وجود ندارد

بخش‌های علم جدایی قائل خواهد شد. گویی که سیاست با فیزیک، شیمی، ریاضی و دیگر بخش‌های علم ارتباطی ندارد در حالیکه تفسیر آناتومی بدن انسان از طریق بخش‌های نام برده ممکن است و خود انسان نیز به لحاظ اجتماعی که موجودی سیاسی است و اگر معنای درست سیاست که مدیریت باشد را گفته باشیم و انسان نیز قدرت درک، تحلیل، تصمیم، مدیریت و چگونه زیستن خویش را بهفهمد و همواره در تکاپوی معنا بخشیدن به فیزیک، جسم و ماده‌ی خویش باشد و همه‌ی این آمار و ارقام و تحلیلات را در کنار هم‌دیگر قرار دهد، پس در میابیم که هیچ کدام از بخش‌های علم جدا از هم نیستند و همیشه در ارتباط با یکدیگر خواهند بود و علم و حقیقت واحد بوده و جدا از هم نیستند. انسان نیز در پی یافتن حقیقت از طریق علم است. حال سیستم دولت-ملت اشغالگر و فاشیست جمهوری اسلامی ایران نیز دانشگاه‌ها را همچون محافل ایدئولوژیک خود نظیر مساجد به محفلی برای جوانگه مشروعيت دهی به سیستم واپسگرایانه‌ی خود تبدیل کرده که این شیوه‌ی رفتاری را نیز در همه‌ی سیستمهای جهانی در هر کشوری که ادعای دموکراسی بی حد و مرز را دارد نیز در جریان بوده و هست. این خود باعث آن شده است که محفل‌هایی علمی که دستاوردهای جامعه هستند نظیر دانشگاه‌ها، به بیراهه کشانده شوند و افرادی که در جامعه به منظور کسب

ذات و هدف علم که همانا رسیدن به معنای حقیقی زندگی و چیستی کیهان هستیست در تناقضی مشهود و غیر قبل انکار وجود دارد، تا به امروز ادامه داشته و آن را نیز علم گرایی یا پوزت‌ویسم می‌نامند. پوزت‌ویسم یا علم گرایی به صورتی در آمده است که علم را به صدها بخش و عنوان تقسیم و جدا نموده است. در هر بخشی از علم، تحقیقاتی بخصوص و در ارتباط با موضوعی خاص، تحقیقات تئوریک و میدانی صورت گیرد و باعث پیشرفت علم در آن زمینه گردد و به جامعه و سبک و سیاق زندگی جوامع انسانی رونق بخشد و در اختیار همگان قرار گیرد در تناقض با ذات علم نیست، ولی همان بخش بخصوص از دیگر بخش‌ها و رشته‌های علمی جدا گردد و به انحصار سیستم‌های دولتی و خصوصی درآید دیگر آن علم نیست علم پرستی یا پوزت‌ویسم است و هدف از به کارگیری آن نیز تنها برای برآورده سازی نفع و سود شخصی و چپاولگران رنج و سرمایه می‌باشد که امروزه محافلی همچون دانشگاه‌ها در زیر نام و روپوش علم در حال گسترش دین پوزت‌ویسم و مذاهب آن هستند. این مهم نیز به دلیل جدا نمودن علم در ارتباط با طبیعت از صاحب اصلی آن یعنی زن‌الله آفرودیت می‌باشد. چون علمی که در ارتباط با طبیعت نباشد دیگر از جوهره و از هدف اصلی که رسیدن و پی بردن به حقیقت وجودی خود و کیهان هستی است فاصله خواهد گرفت و برای همیشه بر همه‌ی

دانشجوهای جوان انقلابی از فضای انقلابی دانشگاه‌های آن دوره نظیر سالهای ۱۹۶۸ میلادی متاثر شد و طولی نکشید که به حقیقت اشغالگری کوردستان پی برد و این نیز باعث شد تا برای رهایی ملت کورد و در درون آن برای رهایی زن چاره‌ای بیابد. در نهایت نیروی جوانی و روحیه‌ی انقلابی رهبر آپو که در تکاپوی رهایی و رسیدن به حقیقت بود، به تاسیس حزب کارگران کوردستان پ.ک. انجامید و در درون حزب و انقلاب کوردستان نیز انقلابی دیگر تحت نام انقلاب زن را به ارمغان آورد. انقلاب زن در درون انقلاب کوردستان به اوچ خود رسید. رهبر آپو برای شکل و فرم دادن انقلاب زن، علم ژنولوزی یا زن شناسی را پیش کشید و توسعه بخشید. دلیل آن نیز این بود که مرد حیله گر و ستمگر علم راستین در ارتباط با طبیعت و کیهان هستی را از صاحب اصلی آن یعنی زن-الهه آفرو迪ت دزدیده بود که نهایتا در قلب اروپا به علم پرستی یا پوزتوبیسم تغییر و تحریف شد. رهبر آپو نیز این مسئله را به خوبی تشخیص داده و برای چاره یابی آن به عمق تاریخ، متولوزی، فلسفه و علم رجوع نمود و جایگاه اصلی زن را با گذار از پنج هزار سال ذهنیت مردسالار دولت گرا، حسود و تمامیت خواه به وی باز گرداند. زن‌های فداکار و انقلابی گریلا همچون شهید زیلان (زینب کناجی)، شهید بیریتان (گولناز کاراتاش) و شهید سارا (سکینه جانسز) در کوهستانهای آزاد کوردستان

علم و خدمت به جامعه‌ی خود پا به آنجا می‌نهند تباہ شوند و در پیش روی یک سیستم بروکراتیک ضد علمی قرار گیرند که در زیر نام علم، درجه بندی و رتبه بندی شده است و هرچه بیشتر خوش خدمتی شود درجات علمی بالاتر می‌روند تو گویی که در پادگانی نظامی قرار داری و با بالا رفتن خوش خدمتی‌ها درجات روی دوش نیز بالاتر می‌روند، آن نیز در صورتی خواهد بود که هیچ تخلفی در قبال سیستم بروکراتیکش انجام نداده باشی. یعنی اگر روشنگری در جامعه شناسی انجام داده باشی و حقیقت سیستمی جانی و درنده خوی را برملا سازی از دانشگاه اخراج و درجات علمی و زحمات چندین سالهات را باطل می‌نماید در حالی که هیچ مشروعیتی از جانب جامعه برای این کار ندارد و نخواهد داشت. چون دانشگاه‌ها جایی بودند برای تغییر و تحول و انقلابات فکری در درون هر دانشجو که آن را تبدیل به پیشه‌نگی اخلاقی و سیاسی می‌کرد. **انقلابیونی همچون فرزاد کمانگرها، چگوارها و گلسرخی‌ها در آنجا پا به عرصه سیاست و زندگی ای آزاد گذاشتند و انقلابات دانشجویی نظیر سالهای ۱۹۶۸ دانشگاه سربن فرانسه و روزهای انقلابی در ایران تحت نام ۱۶ آذر رقم زده شدند که ثمره‌ی دانشگاه‌ها و دانشجوهای انقلابی بودند.** رهبر آپو نیز همانند همه‌ی

ژیله موه ۳۰

نشریه ایندی و زیک سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

آرام و همه‌گیر در جریان است و از دستاوردهای خود دفاع می‌نماید و یک قدم هم پا پس نخواهد کشید تا اینکه روزی به ثمر نشیند. نقشی که بایستی دانشجو در محفلی همچو دانشگاه داشته باشد نقشی پیشاپنگ و انقلابی در همه‌ی زمینه‌هاست. سیستم دانشگاه‌ها امروزه در سراسر جهان به یک شیوه هستند. یعنی شیوه‌ی

و آکادمیهای علمی و فلسفی رهبر آپو، آموزش‌های زندگی راستین را فرا گرفتند و با تلاش و کوششی بی‌همتا به سیستم و ارتش مختص به زنان آزاد کوردستان دست یافتند. این واقعه مهم برای اولین بار در تاریخ انقلاب‌های جهان در حال رخ دادن بود و به واقعیتی جهان شمول تبدیل شد و هنوز در یک ماراتون پایاپایی با نظام سرمایه‌داری و واپسگرای مردسالار می‌باشد.

همین جانفشاری‌های فدائیان آپویی و گریلاهای آپویی فلسفه‌ی زن زیان ئازادی (زن زندگی آزادی) به هر چهار بخش کوردستان اشاعه یافت و همین نیز باعث شد تا در هنگام به خاکسپاری زینا امینی زنی از دیار شرق کوردستان، سقز، در پایتخت نظام مردسالار و واپسگرا که به دست جمهوری اسلامی اشغالگر و فاشیست ایران به شهادت رسیده بود، شعار زن زندگی آزادی سر داده شد و یکباره این شعار انقلابی در سراسر ایران و شرق کوردستان پخش شد و همه‌ی ملت‌های تحت اشغالگری ایران حول آن جمع شدند و انقلاب زن زیان ئازادی شروع شد. اولین ارگان و مکان نیز که به پیشواز این انقلاب شتافت دانشگاه تهران بود. سپس دیگر دانشگاه‌ها و سایر شهرها و مناطق دیگر به این انقلاب پیوستند گرچه این روزها تب و تاب روزهای اول شروع انقلاب را ندارد ولی به شیوه‌ای

دانشگاه کردستان

بروکراتیکی که در ادارات و ارگانهای نظامی قرار دارند و نقش آنها مشروعیت و ماندگاری دولتها در شکل‌های متتنوع سرمایه‌داری است و در درون سیستم آن انباست سرمایه و قدرت صورت می‌گردد، در درون دانشگاه‌ها نیز همان سیستم بروکراتیک و انباست وجود دارد، انباست آن نیز از نوع علمی است. یعنی نقش استاد و

تمام مزایای مادی و معنوی برای استاد و هیئت‌های به اصطلاح علمی دانشگاه‌است. این در حالیست که اگر دانشجویی در درون دانشگاه نباشد نه دانشگاه و نه استاد پیرسالار آن معنایی دارد. اگر کارگران تنها رنج دست و عرق ریختن آنها به یغما می‌رود، دانشجو هم رنج و هم علم آن به یغما می‌رود. دانشجو کارگری چهارفصل است که در تابستان تحت کارهای کارآموزی در کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های خصوصی و دولتی کار می‌کند که این نیز طرح و پروژه‌ای است از جانب سیستم آموزشی آمریکا طراحی شده است و یا تحت کارگری ساده کار می‌کند تا خرج تحصیلاتش را در پاییز و زمستان بدهد. اگر هم دانشجویی اختراع و دست آورده هم داشته باشد در درون سیستم جمهوری اسلامی اشغالگر ایران جایگاهی ندارد مگر آنکه شان و منزلت و قلم خود را به آن بفروشند.

سیستمهای دانشگاهی اروپا و آمریکا و دیگر نقاط جهان که تمثیلیت همان دولتها را می‌کنند برای خرید رنج و دست آورد دانشجو همه در صددند که دانشجو را با چند دلاری بخرند و یا به اصطلاح بورس نمایند که این خود نیز به دور از هر اخلاق علمی و انسانیت است.

چون دانشجویی که در سرزمین خود به دنیا آمده و آن همه رنج و مشقتی که مادر برای بزرگ کردنش متحمل می‌شود و همچنین

دانشجویی یا معلم شاگردی که گویی شاگرد و دانشجو چیزی نمیدانند و تنها استاد و هیئت علمیست که دارای علم است و او نیز لطف میفرمایند که آن را به شاگردان خود ببخشند. این نیز فاصله‌ای فاحش را در بین دانشجویان و رهروان علم ایجاد می‌کند. دلیل آن نیز وجود جهانبینی پیرسالاری و از بالا نگاه کردن افراد به اصطلاح استاد و دارای علم نسبت به دانشجویان در حال تکاپو و جستجوگران حقیقت است. در حالی که اگر به درون دانشگاه‌ها رجوع شود و دستاوردها را نگاه کنیم که از کجا سرچشمه می‌گیرند، خود دانشجویان می‌باشند. چون تحقیق و دستاوردهای آن به دست دانشجو انجام می‌شود و داده و آمار و ارقام همه و همه با رحمات خود دانشجو به دست می‌آید و نقش استاد نیز نگاه به آمار و ارقام و تائید آن است و گاه گداری نیز راهنمایی‌هایی از جانبشان صورت می‌گیرد نه به این خاطر که نقش و زحمتی در آن داشته باشند بلکه تنها به این خاطر است که حقوق و مزایای ماهیانه‌یشان را به یک شیوه‌ای حلال کرده باشند. با هر تحقیقی که انجام می‌شود و یا پایان نامه و تز دکترایی که در تحصیلات آکادمیک در مقاطع لیسانس، فوق لیسانس و دکترا توسط دانشجویان انجام می‌شود و در طول انجام آنها نیز چه رنجها که کشیده می‌شود، تنها چیزی که نصیب دانشجو می‌شود رنجها و کاغذی که نشان دهد ترفع مدرک علمی گرفته‌ای ولی از سوی دیگر

ژیله موه ۳۰

نشریه ایندی‌لاینیک سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

با خلاقیت و ایده‌های خود پشتیبان شهدای انقلاب بودند و سرودها و ترانه‌های انقلابی را برای آنها سروندند.

شکی نیست که دوباره دانشگاهها در ایران و شرق کوردستان آن نقش اخلاقی و سیاسی خود را باز خواهند یافت همانطور که در جریان انقلاب زن ژیان ئازادی نقشی انقلابی را ایفا نمودند و همچنان نیز در حال ایفای آن هستند.

جامعه‌ای که در رساندن وی به آن مقطع علمی از رفته‌گری که محیطش را پاکیزه نگه داشته، راننده تاکسی ای که وی را به مدرسه و دانشگاه رسانده تا نانوایی که با نانش شکمش را سیر کرده، همه و همه‌ی افراد جامعه‌ای که به آن تعلق دارد و در آن جایگاهی که قرار دارد نقش داشته است را در چند دقیقه و با چند دلاری میخورد و از دست آوردها و رنجهایش سود میبرند. ولی اگر همان دانشجو در سرزمین خودش محیط برایش فراهم شود به همراه دیگر افراد جامعه میتواند زندگی را رونق بخشد. در چنین شرایطی است که دانشجویان بایستی انقلابی عمل نمایند و راه کسانی همچو کمانگرها و گلسرخی‌ها را ادامه داد و همچو جوردانو برانو هرگز به علم و حقیقت خیانت نکرد و پیشاهنگ بشریت بود تا اینکه به آزادی کل انسانها دست یافت. به خصوص اگر زن بود و نقش محوریت طبیعت و جهانشمول بودن را داشته باشی. چون کم نبودند دانشجویان انقلابی همچون نسرین قادری که در جریان انقلاب زن زندگی آزادی به جرم داشتن دانش، حقیقت و اندیشه‌های انقلابی از سوی رژیم دیکتاتور و اشغالگر ایران به شهادت رسید. دلیل به شهادت رساندن زنان و جوانان دانشجو همچنین زنان و جوانان انقلابی و میهن دوست آن بود که خیال گشتن به دنبال حقیقت و رساندن جامعه به آن را در سر داشتند. دانشجوها و دانش آموزان در جریان انقلاب

نرم، از طرفی خشونت عریان، قتل در ملاء عام، شکنجه، اعدام و اقدام به معلوم نمودن معتبرسان از راه کارهای رایج دولت در مقابل جنبش انقلابی ملت‌های ایران بود.

یکی از وجههای نظام دولت-ملت قانونی کردن وحشیانه‌ترین عملکردهای رژیم‌های سیاسی است که حتی در دوران باستان نیز رایج نبوده‌اند. نظام دولت-ملت چنان رژیمی است که به مرور زمان روش‌های وحشیانه را روا جلوه می‌دهد، چنان در رسانه‌ها آن را پوشش و جلوه می‌دهد که در افکار عمومی عادی شود تا برای مدت میدی‌ی از آن استفاده کند. هرچند نبرد در خیابان‌ها اتفاق می‌افتد، ولی میدان نبرد واقعی در رسانه‌ها بود. هم رژیم و هم قدرت‌های متخاصم رژیم ایران برای این نبرد هزینه‌های کلانی صرف جنگ رسانه‌ای نمودند. چون تا حدی هم پیروزی و شکست هر یک از این قدرت‌ها بستگی به عملکرد موققیت‌آمیز آنان در حوزه‌ی رسانه‌ای داشت. در نبردهای عصر ما قادری که قادر به کنترل و جهت‌دهی اذهان عمومی باشد، برتری جنگ را به دست دارد و می‌تواند با تکیه بر این ابتکار عمل جنگ میدانی را هم به دست بیاورد.

اما این فقط نمای کار است، پشت پرده جهان دیگری پنهان است که حال ما از روایت‌گران خود این رویدادها می‌شنویم یا شاید برخی از این روایتها را هرگز نشنویم و همچنان به

بیش از یک سال از جریان انقلابی در جامعه‌ی ایران می‌گذرد و هنوز هم آتش زیر خاکستر همچنان پاپرحا است. به نوعی تاریخ تمدن عبارت از انقلاب، تغییر و دگرگونی رژیم‌های گوناگونی است که همیشه سعی نموده‌اند جوامع را تحت شدیدترین راه کارهای وحشیانه سرکوب نمایند. رژیم جهت سرکوب، ایجاد رعب و وحشت دست به هر کاری زد، تمام نیرویش را به کار گرفت تا چنان وانمود کند، خیزش ملت‌های ایران را سرکوب نموده و وضعیت تحت کنترل است. رژیم اعتراضات دمکراتیک ملت‌های ایران، زنان و جوانان را به عنوان «آشوب یک مشت اغتشاشگر» معرفی کرد. از وجه‌نظر رسانه‌ای انقلاب را خار، دسیسه و توطئه‌ی قدرت‌های خارجی قلمداد نمود و از این رو می‌خواست چنان جلوه دهد که این اعتراضات مشروعیت ندارند. این در حالی بود که اعتراضات اثبات می‌کردند که خود رژیم با مشکل ژرف مشروعیت مواجه است. پس از مدتی نبرد بین رژیم و مردم، مبدل به نبرد مشروعیت شد.

از طرفی جنگ رسانه‌ای، روانی و

جنایات مرموز

به شکل غیرعادی یا خودکشی کرده‌اند و یا اینکه مرده‌اند. ولی در رسانه‌ها به عنوان «خودکشی» پوشش داده می‌شوند. این در حالی است که حتی خودکشی‌های عادی نیز، هیچ وقت عادی نیستند و علل سیاسی و اجتماعی دارند. آنچه ما به عنوان خودکشی غیر عادی در نظر داریم، مواردی هستند که پس از بیرون آمدن از زندان اتفاق افتاده‌اند و ما این موارد را «جنایات مرموز» نام نامگذاری کردیم.

اساساً باید به راه و روش‌های تنبیه اجتماعی و عمومی رژیم پرداخت که طی هر مقطعی حالات جداگانه و متغیر به خود می‌گیرند. به عنوان مثال می‌توان از «مسmom سازی» دختران راهنمایی و دبیرستانی طی خیزش دمکراتیک مردم ایران به عنوان یکی از وحشیانه‌ترین روش‌های حکومتی نام برد. اساساً با این روش رژیم کل جامعه‌ی ایران را تهدید به مرگ و کشتن کرد. اما با نشان دادن قشر وسیع دختران راهنمایی و دبیرستانی که از نظر اجتماعی، فرهنگی و مذهبی از حساس‌ترین افشار جامعه محسوب می‌شوند.

عموماً از نظر جامعه‌شناختی جوانان از با ارزش‌ترین سرمایه‌های یک جامعه محسوب می‌شوند. در عین حال حساس‌ترین و آسیب‌پذیر‌ترین افشار جامعه هستند که در مقابل رژیم‌های سرکوب‌گر، اغلب تداعی‌گر بچه آهوهای اسیر در پنجه‌ی مرگبار گرگ می‌باشند. گرگ جهت به تسليم و داشتن مادر آهو، بچه آهو را

عنوان راز در دل تاریکی باقی مانند.

رژیم چرا خطوط ایترنتی را مسدود نمود؟ چرا در اولین فرصت سعی کرد دسترسی مردم را از رسانه‌ها غیرممکن سازد؟ چرا این مورد را یک مورد استراتژیک در نظر گرفت؟ چرا موبایل و دوربین یکی از بزرگ‌ترین سلاح دمکراتیک مردمی بود؟ تمام این‌ها نشان می‌هند که حوزه‌های مبارزات مردمی با رژیم‌های سرکوب‌گر و غیره دمکراتیک تعییر نموده است.

با اینکه فن‌آوری در قرن ما به سرعت در حال پیشرفت و تمام حوزه‌های حیات اجتماعی را در بر گرفته است، ولی این چیزی از وضعیت حیات مشقت‌بار مردمی نمی‌کاهد. فضای دمکراتیک‌تر و مسالمات‌آمیزتری از جهان نمی‌سازد؛ بر عکس با پیشرفت هرچه بیشتر فن‌آوری، خشونت‌های دولتی، فقدان امنیت حیات اجتماعی، فردی و حتی زیست‌محیطی بیشتر و خاتمه به نظر می‌رسند. چون جهان برای همیشه در حال تعییر است. تعییری که سرشار از ابهام و گنگی است و هیچ روزنه‌ای امیدی در چشم‌انداز مدربنیتی کاپیتالیستی و در جهت بهبود حیات انسانی وجود ندارد. جنگ اسرائیل-حماس نشان داد که انسانیت در حال مرگ است و می‌رود تا به خودکشی اجتماعی ختم شود! انسانیت با این راه کارها در حال خودزنی و خودکشی است.

هرچند تمام این‌ها ارتباط تنگاتنگی با مطلب ما دارند، اما موضوع اساسی ما نیستند، چون می‌خواهیم در این نوشتار به چیزی اشاره کنیم که اصلاً عادی به نظر نمی‌رسد و یا اینکه در تلاشیم تا خویش را از تاثیر «عادی جلوه دادن چیزهای غیر عادی» دور نگهداریم. اساساً می‌خواهیم به «مرگ مرموز» افرادی پردازیم که پس از آزادی از زندان،

روانی کرده باشد. یا اینکه با هتک حرمت آنان را ناچار به پذیرش درخواست‌های خود کرده باشد. زیرا بسیاری از جوانان پس از اینکه سالم از زندان بیرون می‌آیند، خودکشی می‌کنند. یا بهتر بگویم، توسط رژیم اما خودکشی می‌کنند. عموماً نباید این گونه موارد را «خودکشی» نامید. این خودکشی نیست، بلکه جنایت دولتی است. هرچند آمار دقیقی در دست نیست، ولی شمار زیادی از این جوانان که اغلب دانشجو هم بودند، بدین شکل به قتل رسیده‌اند.

اساساً «خودکشی» اصطلاحی نسبی است. عموماً انسان به عنوان یک موجود اجتماعی و سیاسی تعریف شده است. یعنی حیات فرد در جامعه، شامل کنش و واکنش‌های پیچیده‌ی بسیاری است که به سهولت نمی‌توان سیر آن را پیش‌بینی نمود. پیچیده‌تر از آن است که بتوان هر کنش و واکنش را به طور دقیق محاسبه کرد و سنجید. به عنوان مثال هیچ یک از رویدادهای خودکشی و یا خودسوزی نمی‌توانند عاری از علل اجتماعی، فرهنگی و سیاسی باشند. حتی یکی از این عوامل در خودسوزی و خودکشی افرا دخیل هستند. هرچند ظاهراً این خود شخص است که دست به خودکشی و خودسوزی می‌زند، اما عوامل پشت پرده که وی را وارد به این عمل نموده‌اند، هیچ یک فردی نیستند. بلکه اغلب اجتماعی، سیاسی و فرهنگی می‌باشند. در عادی‌ترین تحلیل می‌توان مسئله را این گونه تشریح نمود. حال اینکه در ایران رژیمی سرکوب‌گر با ایدئولوژی افراطی حکمرانی می‌کنند. در شرایط سیاسی، اجتماعی و فرهنگی موجود ایران، نمی‌توان هیچ رویدادی را عادی تلقی نمود. تمام رخدادهای اجتماعی قطعاً جنبه‌ی سیاسی و قانونی دارند. یعنی در کل این رخدادها به نوعی پای رژیم

گاه در میان منگنه‌ی پنجه‌هایش می‌نشارد و گاه سست می‌کند و بدین شکل صبر و قرار از مادر آهو می‌رباید. مادر آهو در اوج درماندگی و بیچارگی از دور با نگاهی رمیده نظاره‌گر بچه‌اش در میان پنجه‌های مرگبار گرگ است و کاری از دستش بر نمی‌آید. در این حالت مادر آهو هر کاری برای نجات فرزندش از میان پنجه‌های مرگبار گرگ انجام خواهد داد. حتی اگر به قیمت جانش تمام شود. گرگ‌ها بسیار نیک از این نکته ضعف آهوها آگاهند و به خوبی از آن نهایت استفاده را می‌برند. اما گرگ‌های حاکم بر جامعه‌ی ایران، قصد بدتری از خوردن دارند، آن‌ها به خوردن کفایت نمی‌کنند، بلکه از مادر آهو می‌خواهند که تسليم گرگ شود،

به این شکل شاید بچه آهو را ها کند.

اقدامات رژیم در راهنمایی و دیبرستان‌های سرتاسری دخترانه‌ی ایران، چیزی جز داستان گرگ و آهو نبود. ولی این کل ماجرا نیست. گمان می‌رود که رژیم شمار زیادی از جوانان را در پروسه‌ی بازجویی و شکنجه، با راه‌کارهای مختلف چار اختلال روحی -

می‌رسد.

به عنوان مثال در اعتراضات و در بسیاری از موارد، نه خود زنان را بلکه چشم آنان را هدف قرار می‌دانند. در حالیکه می‌توانستند به آسانی آنان را بکشند. چرا؟ چون معلول کردن، آنهم از ناحیه‌ی چشم، تاثیر روحی-روانی بلندمدت‌تر و موثرتری می‌تواند داشته باشد و هزینه سیاسی کمتری هم برای رژیم دارد. این گونه به کل جامعه پیام می‌دهند، شما را کور خواهیم نمود. آیا واقعاً مردن بهتر است یا از دست دادن بینایی؟ اغلب انسان‌ها مردن را بهجای کورشدن ترجیح می‌دهند. این یک روش برگزیده است، نه اینکه تصادفاً انسان‌ها در وسط خیابان کور می‌شوند. نه، این روشی است که نیروهای ضد امنیتی رژیم آن را جهت انجام سرکوب موثرتری برگزیده‌اند. ایجاد اختلال روحی-

روانی در افراد دستگیر شده، می‌تواند از اعدام آن‌ها موثرتر باشد. اما از نظر قانونی این می‌تواند برای رژیم در درسرآفرین واقع گردد. به همین خاطر باید به شکل غیر قانونی انجام شود.

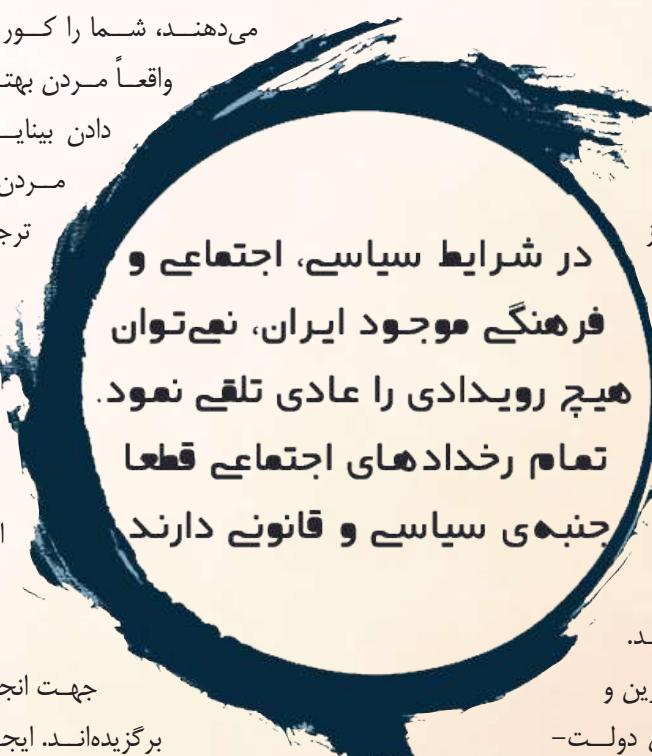
یکی دیگر از روش‌های روحروانی ایجاد شک و اختلاف در بین افراد دستگیر شده با خانواده، دوستان و رفقای فرد دستگیر شده است. رژیم با ایجاد شک و اختلاف میان افراد بازداشت شده و تمام ارتباطات اجتماعی وی، موفق به کاری می‌شود

در وسط است و رژیم به صورت مستقیم یا غیره مستقیم دخیل است. به همین جهت به‌غیر از کشتار و قتل‌های علنی، بخش عظیمی از کشت و کشتارهای جامعه ایران هنوز هم مرمز و ناشناخته مانده‌اند. هرچند مقامات دولتی بحث از گروه‌های «اختیار به دست» و خودسر می‌کردند و علناً به ارتباط رژیم با این رویدادها ناخواسته اعتراف نمودند، ولی هنوز هم خط و ربطهای این گونه موارد نادانستنی است.

چرا رژیم بعضی از جنایات را علنی نمی‌کند؟ در حالیکه مسئولیت بسیاری از جنایات‌های خیابانی را پذیرفته، چرا برخی‌ها را همچنان مرمز باقی می‌گذارد؟ شکی نیست که رژیم در مرمز ماندن این گونه جنایات هدف خاصی را پیروی می‌کند. این یکی از ریشه‌ای‌ترین و عمومی‌ترین ویژگی‌های دولت-

ملت است. زیرا می‌خواهد به دولت-ملت جلوه‌ای آسمانی و عرفانی ببخشد و آن را به عنوان نماینده‌ی خدا بر روی زمین جلوه دهنده. تا از این طریق حاکمیت خویش را بر روی جوامع قوی سازند.

برای همین رژیم مرمز نگهداشت‌تن برخی از جنایاتش را ترجیح می‌دهد. زیرا به این صورت بیشتر ایجاد رعب و وحشت می‌کند. اسرارآمیز جلوه می‌دهد و به این شکل ترسناکتر به نظر

**در شرایط سیاسی، اجتماعی و
فرهنگی موجود ایران، نعم توان
هیچ رویدادی را عادی تلقی نمود.
تعام رخدادهای اجتماعی قطعاً
جنبه‌ی سیاسی و قانونی دارند**

از رگ و ریشه‌های رژیم، استراتژی، تاکتیک، فنون و راه و روش‌های مختلف رژیم را باید از سیر تا پیاز بدانند. بدون شناخت دشمن، نمی‌توان دشمن را شکست داد. آنانی که شناخت کافی از دشمنانشان داشته باشند، و شناخت کافی هم از جنبش خودشان داشته باشند، شکست ناپذیراند. شناخت دشمن پنجاه درصد از موققیت است، پنجاه درصد دیگر آن بستگی به شناخت شما از اندیشه، استراتژی، تاکتیک، راه و روش‌های جنبش خود شما دارد. و بستگی به خلاقیت شخصی شما در حوزه‌های تئوریکی و پراکتیکی دارد. اما از همه مهم‌تر ایمان به پیروزی است!

که با کشتنش هرگز نمی‌تواند به آن نتیجه دست پیدا کند. در کُردستان استفاده از این روش بسیار رایج است. با ایجاد فتنه خانواده‌های میهن دوست را از داخل به جان هم می‌اندازد. فتنه‌گری یکی از اساسی‌ترین روش‌های نتیجه‌بخش دست رژیم در سرکوب خیزش‌های انقلابی و اجتماعی است. کاری می‌کند که مادر از فرزندانش شک کنند، همسر از همسرش شک کند، برادر از خواهرش شک کند و حتی فرزند از والدینش شک کند. ایجاد شک، یعنی ایجاد شکاف و ایجاد شکاف به معنی مهیا شدن فرصت جهت [سوء] استفاده مستقیم رژیم است و کل این‌های یعنی مدیریت بحران و جنگ روحی-روانی که رژیم بر جامعه تحمیل می‌نماید. یعنی باید جوانان آگاه باشند که با رژیمی سروکله می‌زنند که تا سر استخوان مسلح به ابزارهای جنگ روانی است. جنبش، گروه و افرادی که شناختی کافی از ساختار، ماهیت و راه روش‌های رژیم حاکم بر ایران را نداشته باشند، به آسانی قربانی این بازی‌ها و دیسیسه‌های آن می‌شوند که حتی برخی‌ها نمی‌دادند از کجا بر آنها ضربه وارد شده است. وقتی شما بدانید از کجا ضربه خورده‌اید، برای بار دوم اجازه به تکرار این کار نمی‌دهید، ولی رژیم اغلب اجازه نمی‌دهد راه و روش‌های مورد استفاده فاش شوند و همچنان این روش‌ها را مخفی نگه می‌دارد. به نوعی مرموز نمودن رویدادها بر بزرگواری و ابهت رژیم می‌افزاید و یا بهتر است بگوییم چنان تصویر وجود دارد. حال اینکه حتی اگر چنان هم تصور کنند، حقیقت همیشه در پشت ابر نخواهد ماند... جوانان باید بسیار آگاهانه با جنگ ویژه برخورد نمایند، باید اول دشمن را شناخت. آن هم شناخت

The background image shows a group of people gathered around a large bonfire at night. The fire is bright orange and yellow, casting a warm glow on the faces of the people. Some individuals are raising their hands in the air, while others stand by the fire. The scene is set against a dark sky with some distant lights visible.

یک سال گذشت!

قسمت ۳

گرگ و میش

تاریخ ۱۴۰۱، ۷، ۱۲ مکان: خیابون
های تاریک و دودی

صبح که بیدار شدم بوی فلفل هنوز توی سرم بود. صحنه های قیام از جلوی چشمم پاک نمی شد. بدون هیچ حرکتی باز چشمامو بستم و تمام صحنه های دیشب و به یاد آوردم؛ جوان هایی که با سرو صورت گرفته شده مولوتوف پرتا ب می کردند. تعداد ضربان های قلبم در دقیقه که به چند صد رسیده بود، بوی دود گاز اشک آوری که حق نفس کشیدن را از آدم

گرگ و میش

می گیرد. آری این بار حق نفس گرفتن را از ما سستانده اند. آدرنالین سلول به سلول بدنم را گرفته بود و فریاد و شعار هایی که با دیدن سر سیاه های نفرین شده سر به آسمون می کشید. از طرف سرباز های سیاه با باتوم، تفنگ ساقمه ای و گاز اشک آور با دسته دسته موتور دور ما را می گرفتند یا با پهپاد بالاسرمن ویراز می دادند. نقطه به نقطه شهر قیام بود. جوان هایی که انتقام، سفیدی چشمامون را به رنگ بدل کرده بود و شجاعت و وحشت هر دو باهم یکی شده بودند و در دست هایشان تیکه های آجر ساختمانی و مولوتوف های دست ساز، نشان از اراده سر به فلک کشیده آن ها بود. دیگر

می خواست از ته دل انتقام آن هم شکنجه را از آن شغال ها بگیریم اما همان زمان نیز نمی خواست توی دردرس بیافتیم، با همه اینها وارد اتاق شد و با دیدن وسایل نخست از جسارت ما تعجب کرده بود، سپس بعد از چند لحظه تشویقمن کرد به ساخت مولوتوف و شیوه صحیح مقدار بنزین و

دیدن پدری که کنار دختر و رفیقاش آماده کردن دخترش برای جنگ

فتیله آن. واقعاً لحظه ای باورنکردنی و خیالی بود برام، دیدن پدری که کنار دختر و رفیقاش آماده کردن دخترش برای جنگ، حسی که ما چهار نفر را برای یک هدف دور هم جمع کرده بود برام بسیار سوال بود، حس نه می تونم بگم نیرو. از حس و حال اون زمان هرچقدر بگم کمه،

می توانستم بفهمم که چیزی واسه از دست دادن ندارند. وقتیش رسیده بود. دیر شده بود، باید می رفتم بنزین را آماده می کردیم و بقیه وسایل را می آوردیم، بعد از خوردن چندتا بیسکویت و چای و سیگار لباس هامونو پوشیدیم و با شیوه ای کاملاً استثار توی ماشین منتظر ماموا بودیم و هیجان داشتیم که مشکلی پیش نیاید، بعد از گرفتن بنزین برگشتیم خونه نیوشنا. در زیرزمین خونشون بنزین و لاستیک و شیشه های نوشیدنی را بجا گذاشتیم. خونه نیوشنا طبقه سوم آپارتمان بود و پنجره ای بزرگ رو به بیرون داشت که انسان می تونست به هر جایی دید داشته باشد، ما نیز از این مزیت برای کنترل در دور خود استفاده می کردیم. امروز هدف خودمونو را معلوم کرده بودیم، قرار بود خونه یکی از جاش هایی که قبل از چند جوان را به دستگیری کشانده بود آتیش بزنیم. جرات عجیبی پیدا کرده بودیم واقعاً نیز از خودم انتظار این سطح از جرات را نداشتیم. وقتیش رسیده بود، می ترسیدیم توی کوچه اگر مولوتوف ها رو درست کنیم، بوی بنزین پخش بشه. همه وسایل رو آوردیم توی اتاق نیوشنا تصمیم گرفتیم همینجا درستش کنیم. پدر نیوشنا نیز از کسانی بود که از دست جمهوری اعدام به جرم همکاری با احزاب کوردی چند ماهی توسط اطلاعات شکنجه شده بود، به این دلیل نیز خیلی

مطمئنم همه ما تو انقلاب زن زندگی آزادی این حس عجیب، خیال برانگیز، رازآلود را تجربه کرده ایم حسی که بوى جسارتی بى حد و حصر را می دهد. بعد از درست کردن مولوتوف و وقت انتخاب لباسهایمان بود. چیزی به اسم لباس من یا تو نبود، هر چیزی برای کاربرد آن برایمان مهم بود. تدبیر رنگ های لباس رو نیز درنظر گرفتیم که نه خیلی روشن باشه برای شناسایی و نه خیلی ساده که قابل تشخیص باشیم. تصمیم گرفتیم که بینمون رنگ های مختلفی وجود داشته باشد.

دو نوع لباس رو هم روی هم پوشیده بودیم که اگر دنبالهای افتادن بتونیم عوضشون کنیم. فکر همه جارو کرده بودیم، از فندک بگیر تا سیگار و کارتون برای سوزش چشم، همه وسایلی را تو کوله پشتی گذاشتیم و سه نفری آماده رفتن شدیم...

ژیله مو ۳۰

نشریه ایندیزاین، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

که سرنوشت دوستان
ورفایشان برایشان مهم
است و در قبال رفتار
های آنها بی موضع
نخواهیم ماند و این
سلول های تاریک و جدا از هم
برای خفه کردن صدا های ما واعتراض

های ما بوده حال سرنوشت دیگر
دوستان هم در هاله ای از بهام بود
نمی دانستیم تبعید؟ اطلاعات؟ احکام
جدید؟ کتک وشکنج؟ در انتظار است یا
چیز دیگری که ما احتمال
آن را نمی دادیم. گاهها آرزو
می کردم که دوباره دور
هم جمع بشویم ولی
انگار آرزوی دست نیافتنی
بود چرا که انگار گرگ به ما حمله
کرده و دیگر محال است بار دیگر همان
گروه را در کنار هم ببینم. هنوز مدتی
از آوردن ما نگذشته بود که نهار آوردن
ولی کسی تحويل نگرفت تا اعتصاب ما
رسمی باشد.

جلوی در ورودی می آمدیم و با صدا
کردن هم از احوال هم جویا می شدیم.
کمی که می گذشت دیگر هیچ صدایی
شنیده نمی شد. وسکوتی ناخوشایند همه
جا را فرا می گرفت به کونه ای که
انگار در آنجا زندگی مرده است.

دوباره به فکر فرو رفتم چه شد؟ چرا
ما؟ چرا هیمن؟ خطا کار کیست و چرا
باید چنین سرنوشتی در انتظار ما باشد
؟ پایان اینگونه ناخوشایند است آرزوی اینکه
در آن کوهها می مردیم هزاران بار فکرم
را مشغول می کرد و اینکه مقصرا کیست

سلول سرد بود
و دو پتوی نازک
وکثیف هم روی
سکو بود که نیم
متري از زمین بلند بود
و جایی برای خواب بود مامور
دریچه کوچک را هم بست تا تنها
راه ورود نور سلوی هم بسته شود.
شروع کردم به قدم زدن سر پنجمین
قدم به آخر سلوی می رسیدم و همراه
قدم زدن هجوم افکار مختلف هم فکرم را
آزار می داد.

حلا دیگر هیچ ارتباطی با دنیای خارج
نداشتم و کسی از ما خبر نداشت. حالا
دیگر فهمیدن اینکه هیمن اعدام شده یا نه
سخت تر بود ولی مدارک دال بر شهادت
او بود و زندانی کردن ما در زندان دال بر
این بود. چرا که ما تنها کسانی هستیم

وجودم به جوش می آورد. من هم با نگاهی سرد جواب او را می دادم دوباره دریچه بسته می شد. در سلول های دیگر پشت سر هم با مشت ولگد زده می شد که همراه بود با فریاد های که در خواست های داشتند. به جز دوستان ما معتقد های در سلول بودند که از فرت خماری آیچنان به در و دیوار ضربه می زدند که صدایش تا خود سالان اصلی زندان می رفت.

قبل از شب بود یکی از مامور ها آمد در اتاقم را باز کرد گفت بیا و من رفتم نمی دانستم کجا می برندم رسیدم

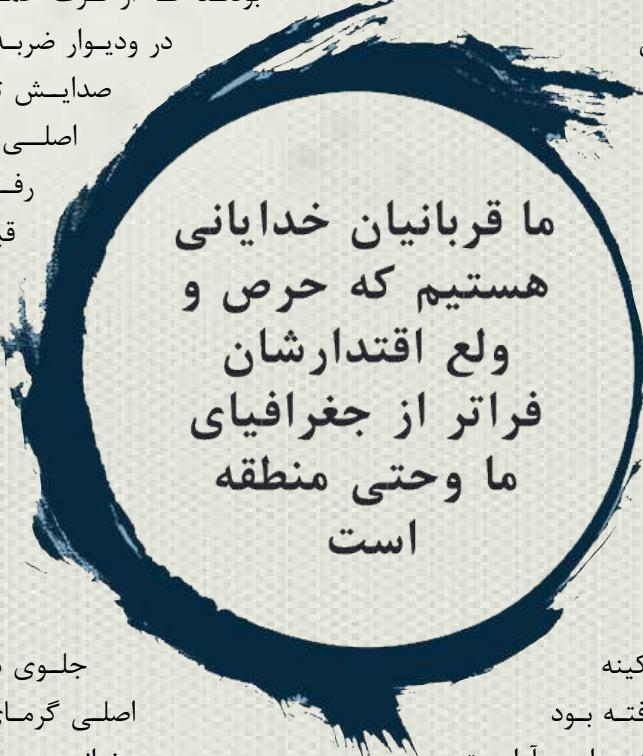
جلوی در ورودی سالن اصلی گرمای هوا و صدای مهمه زندانی ها هوای ما را عوض کرد به گونه ای که انگار وارد دنیای دیگر می شوی همین چند ساعت کافی بود تا وضعیت ما را زیر رو کند و ما را از حال بی اندازه محیط سرد و تاریک سلول ما را حسابی آشفته کرده بود.

همراه افسر نگهبان رفتیم کنار سکوی افسر نگهبانی شلوغی داخل راهرو با دادن غذا و شام به آنها بیشتر هم شده بود و رفت و آمد ها را زیاد کرده بود. دیدن این محیط از طرفی روحیه دهنده بود

واشتباهات چه کسانی باعث شده حال هیمن اینگونه باشد و ما در چنین وضعیتی به سر بریم. دوباره نوک انتفادات به خودمان می رسید اگر ما اشتباه نمی کردیم این احتمال کمتر بود. اگر ما محکم تر می ایستادیم این احتمال کم رنگ تر بود و اگر هایی که به دنبال هم می آمدند.

ما قربانیان خدایانی هستیم که حرص و ولع اقتدارشان فراتر از جغرافیای ما و حتی منطقه است. با این تفاوت با دیگر قربانیان عادی جامعه که مرگ ما زیاد خوشایند و بی دردسر برایشان نخواهد بود و خون مابیشتر پایه هایشان را می پوشاند تا اینکه سیراب کند.

دلگرمی و سر بلندی همراه کینه و تنفر باهم فکرم را فرا گرفته بود و در هر آن یکی از آن صورتیم را می آراست گاه ناراحت از ندیدن دوستانی که مرگشان فرا تر از ظلم بود و گاه خوشحال از اینکه در این راه سر بلند از آب بیرون در آمدند. صدای تقدیم کفشه افسر نگهبان ها سکوت را ناخوشایند تر از خودش می شکست و تک تک دریچه سلول ها باز می شد که با در خواست های از طرف زندانیان رو برو می شد. دریچه سلول من باز شد ماموری که صورتش همراه با ترس بود و در نگاهش تکبر و بزرگی کاذبی که می خواست آن را به توبه هماند دیده می شد که تنفر را در

ما قربانیان خدایانی
هستیم که حرص و
ولع اقتدارشان
فراتر از جغرافیای
ما و حتی منطقه
است

-گفتم یک جلسه برای چه تشکیل میشه؟
بعد خودم ادامه دادم که در آن قراری گرفته شود و عملی شود. فکر می کنید ما جلسه درست کردیم قرار گرفتیم که شما را بکشیم یا یکی از مامورهایتان را، اگر جلسه باشد باید کاری هم باشد.

او که انگار جواب تهدید را با تهدید گرفته بود کمی مکث کرد بعد گفت کاری به کار کسی نداشته باش بیا این ورق امضا کن و تعهد بده که دیگر خلاف نخواهی کرد

و بعد برو
از جلوی درب
بند بچه های بند
برایم دست تکان می
دادند داشتند غذای بند
را داخل می برند و قتی

او حرف میزد هواسم به آنها بود بعد که حرفش تمام شد دیگر جوش آورده بود کمی عقب رفتم تا کمر شلوار من را ببیند که با دست گرفته بودم و بعد شروع کردم به حرف زدن

گفتم وضعیت من را ببینید این قانون شما است من که ۲۰ روز آمده ام با این وضعیت روبه رو هستم من چه خلافی کرده ام؟ مواد فروختم؟ مواد کشیدم؟ کسی را زدم؟ به کسی بی احترامی کردم؟ بگویید خلاف من چیست این شما بید که خلاف کرده اید و بدون هیچ دلیلی من را در سلول انفرادی حبس کرده اید

دیگر نفرات که زیر چشمی ما را نگاه می کردن حرفی نمی زدن یکی از آنها از بغل به من نزدیک شد و بازویم را گرفت و گفت این کاغذ را امضاء کن و برو داخل بند چرا خودت

واز طرفی تضعیف کننده از اینکه می دیدی این انسانها راحت در محیط زندان در رفت و آمدند با اینکه بیشتر آنها مواد فروش معتاد و خلاف کار هستند و کسی به آنها کاری ندارد حرصت را در می آورد.

کنار سکوی افسر نگهبانی ها که تا جلوی قفسه سینه بلند بود تعدادی کت و شلواری که بعضا کاغذ یا کیف دستشان بود ایستاده بودن و نگاه هایشان به طرف من بود و با ترکی با هم حرف می زدن یکی از آنها که پشت سکو نشسته بود و با بیسیمی که در دستش بود گفت چرا دیشب شلوغ کردید؟

-ما شلوغ نکردیم فقط نگران دوستمان هستیم.

به شما چه ربطی دارد شما سرتان به کار خودتان باشد.

-من هم گفتم من حکم اعدام دارم امروز نوبت او بود فردا نوبت من است.
گفت تو با او فرق داری شاید برای تو فرجی شد تو سرت به کار خودت باشد برو تو و جلسه درست نکنید و برای آن مرد تبلیغ نکنید.

او که با پیچاندن سوالها می خواست هم نقطه ضعف بگیرد و هم تهدیدی هم کرده باشد تا به اصطلاح من را آرام کند و بفرستد داخل بند تا کاری به کار کسی نداشته باشم.
گفتم من بیست روز نیست آمده ام هنوز زندانیان را نمی شناسم اصلا شما کی هستید که از من سؤال می کنید؟ کی گفته ما جلسه داریم؟ کی گفته ما تبلیغات می کنیم

گفت ما می دونیم که جلسه دارید و دور هم جمع میشید و تبلیغات می کنید

را ناراحت می کنی

گفتم من هیچ کاغذی را امضاء نمی کنم و خلافی هم نکرده ام اصلا شما کی هستید؟ نفری که بیسیم دستش بود و با او قبل صحبت می کردم گفت من حفاظت اطلاعات اینجا هستم صدایت را پایین بیار

بغل دستی با شوخی مضحکی ادامه داد می خواهی من بنویسم تو امضاء کن یا خودم بنویسم و خودم هم امضاء کنم تا تو بروی داخل گفتم من نه کاغذی امضاء می کنم و نه خلافی کرده ام و شما بدون دلیل ما را در تک سلوی نگه می دارید.

بغل دستی که از جواب های من کفرش در آمده بود گفت بیا برو داخل بازویم را گرفت و ادامه داد برو تو لیاقت نداری به گونه ای می گفت لیاقت نداری انگار می خواست آزادم کند و یا چه لطفی در حق من کرده! برو تو سلول تا حالت جا بیاد من هم گفتم می روم ولی از امروز ما اعتصاب کرده ایم و تا بیرون آمدن هم ادامه خواهد داشت و رفتم داخل، افسر نگهبان من را تا سلول هماراهی کرد . گرما ئور محیط یک باره به تاریکی و سردی خشکی تبدیل شد که انگار تعییر دنیا بود.

فکر هیمن و وضعیت او واقعا ناراحت
کننده بود زنده بودن او دیگر برای
ما آرزو بود دیدن او دیگر غیر ممکن
می نمود مثل همه رفقا که شهادت
آنها برای ما تنهما مثل جدا شدنی
بود و قبول شهادت آنها سخت
بود. خیلی وقتها به فکر آنها می
افتادم ولی تصور اینکه دیگر با هم
خواهیم بود را در سر نداشت و قتنی

تنها فکر این را می کردم که نیستن دیگر ادامه راهم سخت تر می شد و به نحوی غیر ممکن برای من ولی انگار نبودن آنها یک تقسیمات ساده بود که بعد از مدتی دوباره با هم بودن را تجربه خواهیم کرد امروز هم همین حال را داشتم. با اینکه می دانستم دیدن او در آینده غیر ممکن است ولی انگار اورا خواهیم دید شاید کمی خرافی بود ولی انگار دیدن همه آنها که رفتند ممکن است.

روزی در قرار گاه بودم کنار درختی و پشت به آن بود سراشیبی که از مطبوعات بالا می آمد را نگاه می کردم فکر خاصی در سر نداشتمن اطرافم آدم ها در رفت و آمد بودن هوا آفتایی بود صدای رود واضح می آمد رو برویم آن طرف دره رفت و آمد رفقا را در غار و اتاق می دیدم تصویر رهبری هم بالای سردر غار از یک انسان بزرگتر می نمود.

وقتی سرم را به طرف سراشیبی چر خاندم دلخواز را دیدم با تعجب بلند شدم رفتم به طرفش نماند او یک سال بود که شهید شده بود ولی من دیدمش با همان قیافه همیشگی کمی می لنگید ولی زیاد مشخص نبود و لبخندی به لب داشت .

حالا در سلول همین فکر را در مورد هیمن داشتم شاید رفتن خودم را هم دلیلی براین دیدن می دانستم نه خرافات ولی چون مقصد و راه یکی بود تصور اینکه جایی برrom که نبینیم را نمی کردم از وقت دستگیری روی در و دیوار اطلاعات و سلول های تنگ وبی روحش مداما در تعقیب هیمن بودم ارومیه، سنندج، سپاه، اطلاعات و انگار در یک سال زندانیم تا رسیدن به او همواره سر نخی از او داشتم تا اینکه او را دیدم و حال دوباره

او را گم کرده بودم و چون سرنوشتی مشابه
در انتظار داشتم دوباره دیدن او را غیر ممکن
نمی دانستم

همراه با این فکر ها استرس هم داشتم
ترس از ندانستنی ها که حالا تخمین آنها هم
سخت تر می نمود اگر انسان قرائن اطراف
را ببیند با توجه به آن فرضیاتی از آینده
در سر دارد ولی حالبا در این سلول سرد
وتاریک و کاملا قطع از دنیا آینده غیر قابل
پیش بینی بود و همین کافی بود تا بر
استرس ما افزوده شود مثل این بود که باید
چشم بسته با حریف شترنج بازی کنی در
این شرایط موفق از بازی بیرون آمدن سخت
خواهد شد و گاهای غیر ممکن !

برای فرار از همه این افکار و استرس ها
تصورات گذشته را در ذهنم زنده می کردم.
واقعا هم جذاب بود هم زمان بر.

شیده سارا

سیل زن آزاد

مرا بیسن مرا بیسن ...
ای غرش شده در تاریکی
که اگر می خواهی روشنایی بر تو فرود آید
نور هستی مرا بیسن
مرا بشنو مرا بشنو ای نشینید فریاده ها
که اگر می خواهی صدای هستی را به
درونت برسانی
تاریخ پرشکوه مرا بشنو ای ندیده های
نشینید
ای مرده های سرگردان
ای که تا حد مویرگ های زنده به گور شده
اید
بیایید و بینید
هر آنکه می گفته گور و کر است زنده به
گور شده حالا بیایید در قامت او
بر روی تاج کوه های بلند با اسلحه ای بر
دوش و گیسوهای بافته شده
با نسیم آزادی زندگی را دید، بیایید و
بینید بیایید

■ VEJÎN JIYAN

Jin hezar salin şerekî gerim, berxwedaniyeke mezin bi dil û can tekoşîna xwe berdewandiki. roja me ya îro jî êrîşên modernîte li ser civakê didome. ew system modernîte dixwaze jinêtune bike an jî wê bike amûrek. di heman demê de jinê ji rastiya wê, ji xwezaya wê dûr dixîne. dike kole û dixe xizmeta sîstema kaptalîzmê, her wha ji aliyê fîzîk û piskolojî de êrîşî wê dike. Rêxistinkiri û rêxistinbuyîn di xwezaya jinê de heye, lê rastiya desthilatdar ji dîrokê ve heta niha nahêle ku jin bi rêxistin bibe. jinêن

azadîxwaz dizanin ku bê rêxistin buyîntifîkirû raman nakeve çalakiyê û jiyan nake. jib o vê jî hezar salin li beramberî zihniyeta desthilatdar û zilamsalar berxwe dide. her çıqase berxwedide ewqas xweşik û azad dibe. azadiya jinê azadiya civakê jî bi xwe re tîne. civakê bi hebûna jinê li ser lingan diseleine û jiyana xwe berdewam dike. ya ku civakê bi exlaq dike jine, exlaqê civakê diafirîna û diyar dike. Rêber APO dibêje : gul esetîke, striyê wê exlaqê wê ye. mînakê gul 3u striyê rîbazekîxwe parastinê ye. cihê ku parastin lê heye azadî jî li wir destpê

dike. jin jî her dem di lêgerîna azadiyê de ye. ji bo wê çalakiya herî bi rûmet jî azad jiyankirine. girêdayî xweşikbûna jin û civakê, civaka bê exlaq nikare xweşikbûnê di hundir xwe de bihewîne, xweşikuyîn jî dîsa bi destê jinê tê afrandin. dixwaze ku xweşibûn û exlaqê girêdayî hev bike, û di civakeke exlaqî û polîtîk de jiyan bike hem bide jiyan kirin. ji bo wê jî her tim xwesteka jinê ya xwe fêmkirin û pênaseye xwe kirine, ji ber pênaseya jinê pênaseya civakê ye. eger jin rast were pênase kirin wê civak jî bîghêje wateya xwe. Xaleke din ku di mijarê jinê de girînge, evîne. evîna rast evîna welate, evîna ku jinê girêdayî axê dike ye. jin bi xwezayê re di nav hevsengiyê de ye, xwezayê wekî evîn dibîne wê evînê hem distîne hem dide. jin tî carî naxwaze hakîmê xwezayê bibe, dixwaze ku bi xwezayê re nasbike çawa were jiyan kirin û çawa bîghêje waeya wê. ji er vê jî xwe parçeyekî xwezayê dibîne, her diparêze û diafirîne. encex bi etîk û estetîkê dikare wateya xwezayê zêde bike, bê guman her zindiyekî wekî rîheval dibîne. ew êrzişen li ser wê têne kirin di heman demê de li ser xwezayê jî têne kirin, sîstema modernîte çawa ku êrîşî jinê dike eynî tişt li ser xwezayê jî

texrîbatêñ mezin dike. ew sîstema desthilatdar jî pir baş dizane ku heta jin ji xwezayê qut nebe nikare bi serkeve. li hember van kiryaran tekoşîna jinê her heye, dema tekoşîn pêşbikeve bê guman şoresh jî derdikeye holê.

Ew agirê şoreshê ku li ser çiyayêñ Kurdistanê pê dikeve di heman demê de ji bo azadiya hemû mirovahiyê ye. ew şoresh bi fikir ûramanêñ Rêber APO hatiye ava kirin, civaka demokratîk, sosyalîst û azadîxwaziya jin wê bi tekoşîna azadîxwazan were pêkanîn.

**jinên azadîxwaz dizanin
ku
bê rêxistin buyîn ti fikir û
raman**

یا سارکھوتن
یان سارکھوتن

ئالبومى شەھيدان

شەھيد

ئەۋىستا ھەرەكۈل

شەھيد

ئارىئەن ئارى

شەھيد

ھېرىش بەرخۇدان

شەھىد
باوھر جودے

”ھەر ئەھىد يىڭ فەسى فېقىر ۋىيانە“

شەھىد
تارا ماكۇ

شەھىد

سەرەھەلدان ماكۇ

رۇزى ئېھىرى شۇرۇش

رۇزى تىكۈشان لەدۇزى نوندوتىزى سەر ئىزىدەن
ع سەرماوهۇز

سالبۇزى كۈشتىنى مىرزا كوجەڭ خان جەنكەلى
11 سەرماوهۇز

رۇزى خۇىندىكار (دانىشجو)
16 سەرماوهۇز

سالبۇزى لە سىنادارە دانىي شەھىد حەسىن جىنكەت
27 سەرماوهۇز

جەشىنى ئىشىوى يەلدا
30 سەرماوهۇز

سالبۇزى بۇومەلەر زەقى بەم
5 بەفرانبار

سالبۇزى كۆمەلکۆزى دەرسىيم
1935 بەفرانبار سالى

كۆمەلکۆزى روپوسىكى
7 بەفرانبار سالى

چەنلىق قەوهەلتاس لەكۆمەلگەي يادىسان
13 بەفرانبار

سالبۇزى لە سىنادارە دانىي شەھىد ھىمنى يېنكەس
15 بەفرانبار

سالبۇزى كىيان لەددەسىدىنى 176 كەس فېۋەكىي دۇكراپىن
16 بەفرانبار

شەھىد ئىستىنى ھەقال سازا، روکەن و رۇناھى
19 بەفرانبار

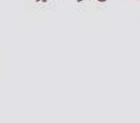
18 سەرماوهۇز
شەھىدەت
ھەقال باھۇز سەنە

18 سەرماوهۇز
شەھىدەت
ھەقال روزەھات نامەد

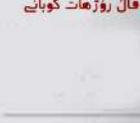
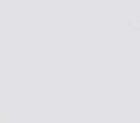
29 سەرماوهۇز
شەھىدەت
ھەقال دارا

30 سەرماوهۇز
شەھىدەت
ھەقال تازارۇزەھەلات

39 سەرماوهۇز
شەھىدەت
ھەقال خەۋەشىز

41 سەرماوهۇز
شەھىدەت
ھەقال روزەھات كوبان

به جهوانی ده ستمان پیکرد به جهوانیش سه رده که وین

JILEMO 30

کۆمەلگا، جهوانانی رۆژھەلاتی کوردستان و بەکیتی زنانی جهوانی رۆژھەلاتی کوردستان

